

รายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบูนู สุขใจ สไตล์ Gen B
The Footsteps of Buddha in Nepal and India for Gen B cluster.

โดย
นายชีวิน ขอนจันทร์ 5604400235

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาสหกิจศึกษา (116-495)

ภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ภาคเรียนศึกษา 2 ปีการศึกษา 2560

หัวข้อโครงการ ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบูนู สุขใจ สไตล์ Gen B
 The Footsteps of Buddha in Nepal and India for Gen B cluster.
รายชื่อผู้จัดทำ นายชีวิน ขอนจันทร์
ภาควิชา การโรงแรมและการท่องเที่ยว
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ภัทรภร จิรมหาโกคา

อนุมัติให้โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ประจำปีการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2560

คณะกรรมการการสอบโครงการ

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ภัทรภร จิรมหาโกคา)

.....พนักงานที่ปรึกษา
(คุณกมลสิทธิ์ พิศเพ็ง)

.....กรรมการกลาง
(อาจารย์ ดร.นันทิรา ภูขาว สนใจ)

.....ผู้ช่วยอธิการบดีและผู้อำนวยการสำนักสหกิจศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารุจ ทิมประวัฒน์นะ)

ชื่อโครงการ	: ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อัมบุญ สุขใจ สไตล์ Gen B
หน่วยกิต	: 5
ผู้จัดทำ	: นายชีวิน ขอนจันทร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	: อ.ภัทรภร จิรมหาโกคา
ระดับการศึกษา	: ปริญญาตรี
สาขาวิชา	: การท่องเที่ยว
คณะ	: ศิลปศาสตร์
ภาคการศึกษา/ปีการศึกษา	: 2/2560

บทคัดย่อ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม “ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อัมบุญ สุขใจ สไตล์ Gen B” และเพื่อให้ได้โปรแกรมตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อัมบุญ สุขใจ สไตล์ Gen B ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B กลุ่มลูกค้าของบริษัทมีหลากหลาย โดยเฉพาะกลุ่ม Gen B มีอายุ 45-63 ปี ปัจจุบันการทำตลาดกับกลุ่ม Gen B มีมากขึ้น เนื่องจากเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ มีกำลังซื้อ มีศักยภาพในการบริโภคสินค้าเพื่อใช้ชีวิตและการเที่ยวพักผ่อนหลังจากการทำงานอย่างมีความสุข บริษัททัวร์ส่วนใหญ่ทำการตลาดการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B ข้อดีของกลุ่ม Gen B คือ หากรู้สึกดีประทับใจกับการบริการ ก็มีการใช้บริการซ้ำอย่างต่อเนื่องหรือบอกต่อผู้อื่นให้มาใช้บริการเพิ่มด้วย จึงได้จัดทำโครงการตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อัมบุญ สุขใจ สไตล์ Gen B ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B ศึกษาปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมในโครงการ

ประโยชน์จากการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B ทำให้บริษัททัวร์ได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ยังทำให้นักศึกษาได้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านโปรแกรมทัวร์และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และลูกค้าได้รับความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และการบริการที่ประทับใจ

คำสำคัญ: การท่องเที่ยว / พฤติกรรมการท่องเที่ยว / อินเดีย

Project Title : The Footsteps of Buddha in Nepal and India for Gen B cluster
Credits : 5
By : Mr. Cheewin Khonjan
Advisor : Ms. Pattaraporn Jiramahapoka
Degree : Bachelor of Arts (Hotel and Tourism Studies)
Major : Tourism
Faculty : Liberal Arts
Semester / Academic year : 2/2017

Abstract

The objectives of this project were to study tourism behavior of Gen B tourists, to explore social and cultural factors, and to develop the program entitled "Following Buddha's Footprint, Nepal, India with Full of Merit & Delight in Gen B Style." There were various types of customers, especially Gen B customers, aged 45-63 years old. Marketing with Gen B has grows because Gen B has a large segmentation with high purchasing power in terms of product consumption for a lifestyle of relaxing travel after hard work. Most tour operators focus on Gen B tourists because this group tends to repurchase and deliver positive word-of-mouth to promote the product if impressed. Therefore, the project entitled "Following Buddha's Footprint, Nepal, India with Full of Merit & Delight in Gen B Style," was developed to study Gen B tourists' behaviors and to study social and cultural factors in the project.

This project would be beneficial by studying Gen B tourists' behaviors as the guidelines for tour operators to make a plan for improving and developing other tourist attractions. Besides, students can learn work operation regarding tour program and tourist attractions and customers will gain information about tourist attraction and impressive service.

Keywords: Tourism/ Tourist's behavior/ India

Approved by
.....

กิตติกรรมประกาศ

ตามที่ได้จัดทำได้มาปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษา ณ บริษัท ธรรมहरษาทัวร แอนด์ แทรเวล จำกัด ตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2561 ส่งผลให้ผู้จัดทำได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆที่มีค่ามากมายสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตโดยได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหลายฝ่าย

1. คุณคมสิทธิ์ พิศเพ็ง พนักงานที่ปรึกษา
2. อาจารย์ภัทรภร จิรมหาโกคา อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา

และบุคคลท่านอื่น ๆที่ไม่ได้กล่าวนามทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำรายงาน

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและเป็นที่ปรึกษาในการทำรายงานฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ตลอดจนให้การดูแลและให้ความเข้าใจกับชีวิตของการทำงานจริงซึ่งผู้จัดทำขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้จัดทำ

นายชีวิน ขอนจันทร์

สารบัญ

	หน้า
จดหมายนำส่งรายงาน	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
Abstract	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของโครงการ.....	2
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	2
บทที่ 2 การทบทวนเอกสาร/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลแสงบุญ อินเดีย.....	3
2.2 ข้อมูลแสงบุญ เนปาล.....	7
2.3 โครงการที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 รายละเอียดการปฏิบัติงาน	
3.1 ชื่อและที่ตั้งของสถานประกอบการ.....	17
3.2 ลักษณะการประกอบการ ผลิตภัณฑ์การให้บริการหลักขององค์กร.....	18
3.3 รูปแบบการจัดองค์กรและการบริหารงานขององค์กร.....	22
3.4 ตำแหน่งและลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย.....	23
3.5 ชื่อตำแหน่งของพนักงานที่ปรึกษา.....	23
3.6 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา.....	24
3.7 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน.....	24
3.8 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้.....	25

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการปฏิบัติงาน

4.1 รายละเอียดโปรแกรมทัวร์ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบญ สุโข.....	25
4.2 การบริการของทัวร์.....	40
4.3 ขั้นตอนและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	42

บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล โครงการ.....	48
5.2 สรุปผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา.....	49
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	49

บรรณานุกรม.....	50
-----------------	----

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ภาพขณะปฏิบัติงาน.....	52
ภาคผนวก ข บทความวิชาการ.....	58
ภาคผนวก ค โปสเตอร์.....	63

ประวัติผู้จัดทำ.....	65
----------------------	----

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ตารางประกอบขั้นตอนการดำเนินงาน.....	24
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบราคาทัวร์ โปรแกรมA บินไป-กลับ พุทธศดา.....	27

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ 2.1 ประเทศอินเดีย กรุงนิวเดลี.....	3
รูปที่ 2.2 ประเทศเนปาล เจดีย์โพธินาถ.....	7
รูปที่ 2.3 กระบวนการพัฒนาปัญญา.....	14
รูปที่ 3.1 ตราสัญลักษณ์ (Logo) บริษัท ธรรมहरษาทัวรั แอนด์ แทรเวล จำกัด.....	17
รูปที่ 3.2 แผนที่ตั้ง บริษัทธรรมहरษาทัวรั แอนด์ แทรเวล จำกัด.....	17
รูปที่ 3.3 ประธานกรรมการบริหาร / ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติธรรมนานาชาติธรรมहरษา.....	21
รูปที่ 3.4 ทะเบียนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวประเภทต่างประเทศ เลขที่ 11/03015.....	22
รูปที่ 3.5 แผนภาพการจัดองค์กรและการบริหารงาน.....	22
รูปที่ 3.6 พนักงานที่ปรึกษา.....	23
รูปที่ 4.1 ที่จัดรายการวิทยุ.....	40
รูปที่ 4.2 โปรแกรมกรอกเอกสารในระบบ https://indianvisaonline.gov.in/	42
รูปที่ 4.3 กรอกข้อมูลวีซ่า เนปาล.....	43
รูปที่ 4.4 แท็กติดกระเป๋า.....	43
รูปที่ 4.5 รายชื่อลูกทัวร์และเลขพาสปอร์ต สายการบิน.....	44
รูปที่ 4.6 การบริการอาหารและโภชนาการ สำหรับ ผู้สูงอายุ เพื่อสุขภาพ.....	44
รูปที่ 4.7 การปฐมพยาบาลเบื้องต้น.....	45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บริษัท ธรรมहरรรยาท้าวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด ก่อตั้งโดยท่านอาจารย์ ดร.เบิร์ต ธรรมहरรรยา (ดร.นิติกานต์ ธรรมहरรรยากุล ,2561) ประธานชมรมธรรมहरรรยา ประธานกองทุนบุญกุศล นิธิธรรมहरรรยา และผู้ดำเนินรายการ “ธรรมहरรรยา” ทางสถานีวิทยุ พล.ม.2 รอ. AM.960, วพท. AM.792, มก.บางเขน AM. 1107, พล.1 รอ. AM. 1422, พล 1 รอ. AM.1350 และสถานีวิทยุ พระพุทธศาสนาแห่งชาติ วพช. FM.104.25 และรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ช่อง 8 ที่วิพุดได้ (www.thaitv8.com) งานดำ PSI ช่อง 276 และเคเบิลทีวี เป็นต้น ทุกวันอังคาร เวลา 19.00-20.00 น. พร้อมด้วยคุณนาวัน จูบิดา และคณะรวม 7 คน เป็นผู้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทฯ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2540 ได้จดทะเบียนในนามบุคคลธรรมดา ใช้ชื่อตามใบอนุญาตประกอบธุรกิจท่องเที่ยว ว่า “ธรรมहरรรยาท้าวร์” ต่อมาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2546 ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ในรูปแบบของบริษัทจำกัด (บจก.) ใช้ชื่อตามใบอนุญาตประกอบธุรกิจท่องเที่ยว (กระทรวงการท่องเที่ยว) พร้อมทั้งใบอนุญาตประกอบบริการขนส่งไม่ประจำทาง และใบอนุญาตประกอบบริการขนส่งระหว่างประเทศ (กรมการขนส่ง) ว่า “บริษัท ธรรมहरรรยาท้าวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด”

ในปัจจุบันกลุ่มลูกค้าของบริษัทมีหลากหลาย โดยเฉพาะกลุ่ม Gen B มีอายุ 45-63 ปี ปัจจุบันการทำตลาดกับกลุ่ม Gen B มีมากขึ้น เนื่องจากเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ มีกำลังซื้อ มีศักยภาพในการบริโภคสินค้า ผู้บริโภคกลุ่มนี้หากกำลังทำงานอยู่ก็จะสะสมเงิน เพื่อใช้ชีวิตและการเที่ยวพักผ่อนหลังจากการทำงานอย่างมีความสุข รายงานจากทะเบียนราษฎรประชากรไทยอยู่ในกลุ่ม Gen B ประมาณ 13.4 ล้านคน ที่เหลือกำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่วัยสูงอายุแล้วประมาณ 3 ล้านคน และกำลังเกษียณอายุ บริษัทท้าวร์ส่วนใหญ่ทำการตลาดการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B ข้อดีของกลุ่ม Gen B คือ หากรู้สึกดีประทับใจกับการบริการ ก็มีการใช้บริการซ้ำอย่างต่อเนื่องหรือบอกต่อผู้อื่นให้มาใช้บริการเพิ่มด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B
- 1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม“ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบุนย สุขใจ สไตล์ Gen B”
- 1.2.3 เพื่อให้ได้โปรแกรมตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบุนย สุขใจ สไตล์ Gen B ศึกษาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B

1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการ “ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบุนย สุขใจ สไตล์ Gen B”
- 1.3.2 ขอบเขตด้านเวลา วันที่ 8 มกราคม 2561 ถึง วันที่ 30 เมษายน 2561
- 1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1.4.1 บริษัททัวร์ได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ
- 1.4.2 นักศึกษาได้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้าน โปรแกรมทัวร์และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ
- 1.4.3 ลูกค้าได้รับความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และการบริการที่ประทับใจ

บทที่ 2

การทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำโครงการหัวข้อ “ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อੰมบุญ สุขใจ สไตล์ Gen B” ผู้จัดทำได้ทำการศึกษาเรียนรู้และการดำเนินงานการโดยได้ศึกษาจากบริษัท ธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด ดังนี้

2.1 ข้อมูลแสวงบุญ อินเดีย

รูปที่ 2.1 กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย

ที่มา : <https://www.cheaptickets.co.th/flights/india/what-to-do>

อินเดียเป็นต้นกำเนิดของหลายศาสนาที่สำคัญ อาทิ พราหมณ์ ฮินดู เซน รวมถึงศาสนาพุทธ สังคมอินเดียจึงเป็นสังคมที่เปิดกว้างยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนาที่ต่างกัน

อินเดียมีความสำคัญในฐานะเป็นดินแดนพุทธภูมิ คือเป็นดินแดนที่เกิดเหตุการณ์สำคัญทางพุทธศาสนาหลายเหตุการณ์ คือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประสูติที่ลุมพินี (ปัจจุบันอยู่ในประเทศเนปาล) ตรัสรู้ที่พุทธคยา รัฐพิหาร แสดงปฐมเทศนาที่สารนาถ และปรินิพพานที่กุสินารา รัฐอุตตรประเทศ สถานที่ทั้ง 4 แห่งนี้ พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่า เป็นสถานที่ที่ชาวพุทธจะสามารถระลึกถึงพระองค์ได้ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นสังเวชนียสถาน 4 แห่ง ที่ชาวพุทธทั่วโลกนิยมเดินทางไปสักการะ นอกจากนี้ ในปัจจุบันยังมีสถานที่ที่อาจกล่าวได้ว่าเป็น Unseen Buddhist Circuit ที่สำคัญ

ของอินเดียที่เริ่มได้รับความนิยมในหมู่ผู้แสวงบุญชาวพุทธ อาทิ เมืองสาวัตถี ซึ่งเป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงจำพรรษาอยู่นานที่สุดถึง 26 พรรษา เมืองไวสาลี ที่มีเสนาหีนพระเจ้าอโศกมหาราชที่ยังมีความสมบูรณ์ที่สุด ถ้ำอชันดา เอลลอร่า ที่เป็นผลงานของชาวพุทธที่แกะสลักภูเขาทั้งลูกให้เป็นถ้ำ และเป็นพระพุทธรูปต่างๆ และวัฒนธรรมพุทธแบบมหายานในแคว้นลาดา (Ladakh) ที่มีทัศนียภาพที่สวยงามไม่แพ้หลายๆ ประเทศในยุโรป เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลีมีนโยบายส่งเสริมพุทธศาสนาในอินเดียที่นอกเหนือไปจากเส้นทางสังเวชนียสถานที่เรา รู้จักกันเป็นอย่างดีแล้ว

ในฐานะที่สังเวชนียสถานทั้ง 4 แห่งนี้ (3 แห่งอยู่ในอินเดีย 1 แห่งในเนปาล) เป็นที่นิยมของผู้แสวงบุญชาวไทยที่นิยมเดินทางมาสักการะตั้งแต่ประมาณเดือนตุลาคมถึงมีนาคม ของทุกปีเป็นเวลา 6 เดือน และบริษัทไทยไมล์ได้เปิดเส้นทางบินตรง เส้นทางกรุงเทพฯ – คยา และกรุงเทพฯ – พาราณสี ในช่วงเวลา 6 เดือน ดังกล่าว สถานเอกอัครราชทูตฯ จึงได้จัดทำเพจ “แสวงบุญในอินเดีย” ขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2558 และปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้คำแนะนำในการมาแสวงบุญ และให้ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ ทั้งข้อมูลเกี่ยวกับพุทธสถาน หรือข้อคิดและธรรมเนียมต่างๆ

การมาแสวงบุญในดินแดนพุทธภูมินั้น ไม่ใช่การมาท่องเที่ยวที่สะดวกสบายนัก ผู้แสวงบุญต้องมีศรัทธาสูงพร้อมที่จะเผชิญกับความลำบาก บางครั้งก็อาจเกิดปัญหาด้านสุขภาพและอุบัติเหตุ การเตรียมตัวให้พร้อมและศึกษาข้อมูลคำแนะนำต่างๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น และจะช่วยให้การเดินทางมาแสวงบุญประสบผลตามความตั้งใจมากขึ้น

ข้อมูลที่สถานเอกอัครราชทูตนำมาเผยแพร่ในเพจนี้ ได้ทั้งจากพระธรรมทูตไทยสายอินเดีย พระนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ และจากทางการอินเดียที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้หวังว่าข้อมูลสำหรับผู้แสวงบุญนี้จะเกิดประโยชน์กับผู้แสวงบุญชาวไทยทุกท่าน

คำแนะนำการเตรียมตัวไปแสวงบุญสักการะสังเวชนียสถานในอินเดียและเนปาล

1. เตรียมใจ การไปอินเดียถือว่าเป็นการไปแสวงบุญในฐานะชาวพุทธที่ต้องการสักการะและบูชาคุณพระพุทธเจ้า ดังนั้นการไปสักการะสถานที่ดังกล่าวเหล่านี้ ถือว่าไปประลึกถึงองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและให้เกิดสติ ปลงธรรมสังเวชว่าทุกอย่างย่อมมีเหตุ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป เป็นของธรรมดา ในฐานะชาวพุทธจึงถือเป็นการไปสักการะพระพุทธองค์ที่ตรงจุดที่สุด ณ สถานที่จริงเป็นการตามรอยพระพุทธบาทในดินแดนพุทธภูมิ ทั้งนี้ เป็นที่ยอมรับกันว่าในฐานะพุทธมามะกะควรหาโอกาสไปสักครั้งหนึ่งในชีวิต

นอกจากการเตรียมใจที่เป็นบุญแล้ว ยังต้องเตรียมสภาพจิตใจให้พร้อมที่จะเผชิญกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความยากลำบากในการเดินทาง และสุขอนามัยต่าง ๆ ที่บ่อยครั้งก่อให้เกิดความรำคาญจนทำให้การมาทำบุญกลับไม่ได้รับความสบายใจกลับไป แต่ถ้าท่านทั้งหลายเตรียมใจให้พร้อมแล้ว บุญกุศลที่ท่านทำในครั้งนี้จะได้กลับไปอย่างเปี่ยมล้นเลยทีเดียว เคยมีคนกล่าวกับผู้เขียน

ว่า “อยากมาไหว้พระที่อินเดีย แต่กลัวสกปรก กลัวร้อน กลัวขอทาน กลัวหนู กลัวห้องน้ำไม่สะอาด กลัวกินอาหารแขกไม่ได้” ผู้เขียนจึงได้บอกกลับไปว่าถ้ายังมีความกลัวเหล่านี้อยู่ ก็อย่าเพิ่งมาอินเดียเลย แปลว่าคุณยังไม่พร้อมทั้งกายและใจที่จะมาได้รับบุญ

2. เตรียมกาย การเดินทางไปแสวงบุญโดยปกติใช้เวลา ประมาณ 7-10 วัน เดินทางโดยเครื่องบินจากกรุงเทพฯ ไปลงที่คยาหรือพาราณสี จากนั้นนั่งรถบัสไปยังสังเวชนียสถานทั้ง 4 แห่งในอินเดียและเนปาล ซึ่งเวลาในการเดินทางโดยรถยนต์นั้นนาน บางช่วงเดินทางทั้งวัน การเตรียมสุขภาพให้พร้อมจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ผู้ที่มีโรคประจำตัวควรหาหรือแพทย์ว่าจะสามารถเดินทางไกลได้หรือไม่ หรือหากเดินทางได้ ก็ควรเตรียมยาประจำตัวและสมุดสุขภาพเป็นภาษาอังกฤษไปด้วย เพื่อกรณีฉุกเฉิน จะได้มีข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้อง การเตรียมกายเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งต้องตระหนักว่าท่านต้องสามารถช่วยตัวเองได้ในระดับหนึ่ง หากเป็นผู้สูงอายุ แม้จะมีคนดูแลแต่ก็ต้องสามารถดูแลตัวเองได้ ท่านที่ทราบว่าจะทำอะไร ก็ควรเตรียมยารักษาโรคนั้นไปด้วย รวมทั้งสุขภาพจิต พกพาประจำตัวที่ท่านต้องใช้ในระหว่างการเดินทาง อาทิ กระดาษทิชชูเปียก เจลล้างมือ ฯลฯ เพื่อรักษาความสะอาด รวมทั้งเสื้อผ้าที่เหมาะสมสำหรับการไปแสวงบุญ ทั้งนี้ ช่วงฤดูการแสวงบุญจะอยู่ในช่วงอากาศหนาว จึงต้องเตรียมเสื้อผ้าและอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อม และควรเตรียมอุปกรณ์กันฝุ่นหากเป็นผู้ที่มีอาการแพ้ฝุ่นหรือเป็นผู้สูงอายุ เนื่องจากการเดินทางต้องเผชิญฝุ่นควันตลอดเวลา

ในปัจจุบันนับว่าเป็นบุญของผู้แสวงบุญที่พระธรรมทูตไทยสายอินเดีย-เนปาล นำโดยพระเดชพระคุณพระธรรมโพธิวงศาจารย์ ได้จัดทีมแพทย์มาประจำการที่เมืองคยา และกุสินารา ในช่วงฤดูการแสวงบุญ มีรถพยาบาลเคลื่อนที่เร็วในกรณีฉุกเฉิน อีกทั้งมีการสร้างจุดแวะพักระหว่างทางไปสังเวชนียสถานต่างๆ ที่เป็นทั้งวัด ทั้งร้านขายของที่ระลึก และห้องสุขาที่สะอาด ที่ผู้เขียนมักจะบอกใคร ๆ ว่าสามารถเอาตัวลงไปนอนในห้องน้ำนั้นได้อย่างสบาย ๆ

3. เตรียมข้อมูล เมื่อตัดสินใจว่าจะไปแสวงบุญ และได้เตรียมตัวเตรียมกายแล้ว สิ่งที่ต้องทำก็คือหาข้อมูลของการเดินทาง ข้อมูลบริษัททัวร์ที่จะใช้บริการซึ่งก็หาไม่ยากนักจากอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ ใน พ.ศ. 2559 ผู้เขียนมักได้รับการร้องเรียนจากผู้แสวงบุญว่าถูกบริษัททัวร์หลอก เช่น ไม่ชี้แจงให้ชัดเจนว่าจะต้องนอนบนรถทัวร์ทุกวัน หรือให้บริการแลกเงินบาทเป็นเงินรูปีในอัตราแลกเปลี่ยนที่เอาเปรียบลูกค้า หรือแม้กระทั่งทิ้งลูกค้าไว้ในบางสถานที่โดยไม่นับจำนวนลูกค้าให้ครบถ้วนก่อนออกเดินทาง ดังนั้น การเลือกบริษัททัวร์ที่น่าเชื่อถือ และอ่านรายละเอียดการเดินทาง ที่พัก ร้านอาหารให้ชัดเจน ก็จะป้องกันความไม่สะดวกที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังได้ นอกจากนี้การอ่านข้อมูลคร่าวๆ ของสถานที่ต่าง ๆ ก่อนเดินทางถึงสถานที่จริงจะยิ่งทำให้การเดินทางมาแสวงบุญนั้น น่าประทับใจและเป็นที่ยึดจำ

ข้อมูลที่สำคัญอีกอย่างที่ควรรู้ คือ พุทธคยานี้อยู่ในรัฐพิหารซึ่งอยู่ในเขตอาณาของสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองกัลกัตตา ในส่วนของสารนาถ สถานที่ปฐมเทศนาและกุสินารา สถานที่ปรินิพพาน อยู่ในรัฐอุตตรประเทศซึ่งอยู่ในเขตอาณาของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี ส่วน

ลุ่มพินิจอยู่ในการดูแลของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ (ประเทศเนปาล) ดังนั้น หากผู้
 แสวงบุญต้องการติดต่อหน่วยงานที่ใกล้ที่สุดในระหว่างแสวงบุญก็สามารถติดต่อสถานกงสุลใหญ่
 ณ เมืองกัลกัตตา (+91 9830260382) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี (+91 9599321484) และ
 สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ (เนปาล) (+977 9801069233) ได้

4. เตรียมเดินทาง การเตรียมการเดินทางก็คือการเตรียมสัมภาระ เสื้อผ้า อุปกรณ์ต่างๆ
 รวมทั้งยารักษาโรค ซึ่งมีข้อแนะนำ ดังนี้

- นำเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับการเดินทาง โดยรถยนต์และที่ใส่สบายเหมาะสำหรับการปฏิบัติ
 ธรรม
- เสื้อผ้าสำหรับอากาศหนาว
- ไฟฉายและยาแก้ปวด
- ยานำของมีค่าติดตัวไป
- เตรียมยารักษาโรคประจำตัวและของใช้ส่วนตัว
- เตรียมเงินไปให้เหมาะสมและพอดีกับการเดินทาง 10 วันรวมทั้งสำหรับการทำบุญตามวัด
 ต่างๆ ซึ่งหากเป็นวัดไทย สามารถทำบุญด้วยเงินไทยหรือเงินเหรียญสหรัฐฯ ได้ นอกนั้น
 เป็นเงินรูปีอินเดีย
- มือถือควรขอใช้บริการ โทรระหว่างประเทศ หรือมาซื้อซิมของอินเดียใช้โทรกลับประเทศ
 ไทย
- หนังสือเดินทางควรเก็บรักษาให้ดีและถ่ายเอกสารทำสำเนาไว้
- สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งในอินเดียอาจไม่อนุญาตให้นำโทรศัพท์มือถือเข้าไปด้วย ซึ่งหาก
 พัดหลงกันจะทำให้ผู้แสวงบุญไม่สามารถติดต่อบริษัททัวร์ได้ ผู้แสวงบุญจึงควรจดเบอร์
 โทรศัพท์ของบริษัททัวร์ และเบอร์โทรสถานเอกอัครราชทูตฯ ติดตัวไว้เสมอ เพื่อให้
 สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในสถานที่ท่องเที่ยวที่นั่น ๆ ให้โทรศัพท์แจ้งผู้ที่
 เกี่ยวข้องให้ได้

5. การเตรียมพร้อมระหว่างการเดินทาง ในระหว่างการเดินทาง สิ่งที่ท่านจะต้องเจอ มีดังนี้

- ความไม่สะอาดของสถานที่และสิ่งของในระหว่างการเดินทาง จึงควรเตรียมสุขภัณฑ์ทำ
 ความสะอาดส่วนตัวไปด้วย
- การดื่มน้ำควรซื้อที่เป็นขวดที่มีมาตรฐานหรือที่เป็นกระป๋องเท่านั้น
- อาหารควรเป็นอาหารที่ทัวร์แนะนำเท่านั้น
- คนขายของข้างทางที่จะคะยั้นคะยอให้ซื้อของ ควรต่อรองราคาเท่าที่จะทำได้ หากไม่สนใจ
 ให้เดินผ่านโดยไม่ต้องแสดงความสนใจ
- อย่าออกนอกกลุ่มหรือเส้นทางโดยลำพัง หากเกิดปัญหาต่างๆ ให้รีบแจ้งหัวหน้าทัวร์

- การเดินทางไปตามสังฆเวณียสถานเป็นการเดินทางที่ยาวนานระหว่างจุดหมาย และระหว่างทางก็มักจะไม่มีจุดจอดรถที่เหมาะสมมากนัก ยกเว้นวัดไทย ห้องน้ำอาจไม่สะอาดเท่าที่ควร ผู้แสวงบุญจึงควรทำใจและเตรียมพร้อมสำหรับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยปรึกษาหัวหน้าทัวร์ทุกการเดินทางระหว่างวัน
- การพักในวัดไทย ควรรักษาภริยา มารยาทและสำรวมเพราะอยู่ในเขตวัด และรักษาความสะอาดให้กับสถานที่ทุกครั้ง
- กรณีหนังสือเดินทางหาย ต้องติดต่อสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองกัลกัตตา หรือ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี ให้ออกเอกสารเดินทางกลับประเทศจึงจะสามารถเดินทางกลับได้ ทั้งนี้ หลีกเลี่ยงการหยิบหนังสือเดินทางออกมาดูในที่ที่มีคนพลุกพล่าน เพราะอาจถูกขโมยหรือฉ้อโกงได้

2.2 ข้อมูลแสวงบุญ เนปาล

รูปที่ 2.2 เจดีย์โพธินาถ ประเทศเนปาล

ที่มา : <http://www.tripdeedee.com>

เนปาล คือความสวยงามของเทือกเขาหิมาลัยและ สถาปัตยกรรม นักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวเนปาลเกือบทั้งหมดจึงมีเป้าหมายไปชมความสวยงามของ ธรรมชาติ ความสวยงามของเทือกเขาหิมาลัย ความสวยงามของวัดและวังที่เต็มไปด้วยสถาปัตยกรรม

1. วัดพุทธนาถ เจดีย์โพธินาถ เป็นวัดที่มีสถูปที่ใหญ่ที่สุดในประเทศเนปาล เป็นวัดทางพุทธศาสนาสร้างตามศิลปะแบบทิเบต สามารถเดินขึ้นไปที่ยอดบนได้เพื่อชมวิวโดยรอบได้ และจะได้เห็นผู้คนเดินหมุนระฆังที่ประดับอยู่โดยรอบและพราหมณ์ไปตลอด เป็นการปฏิบัติสมาธิ และบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในรูปแบบของชาวพุทธทิเบต

2. วัดบาราฮี เป็นวัดซึ่งสร้างถวายพระวิษณุ ในปางที่พระองค์อวตารกลายเป็นหมีป่า เพื่อมาช่วยเหลือชาวโลก ผู้คนส่วนใหญ่ในเมืองโกคราจะมานมัสการทุกเช้าเพื่อขอพร ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เดินเล่นบนถนนเลียบทะเลสาบที่เป็นย่านร้านค้าขายของที่ระลึกมากมาย

3. วัดกุมารี หรือกุมารี ฆระ เป็นที่พำนักของเทพธิดากุมารี ซึ่งเป็นตัวแทนแห่งพระอูมาเทวี เป็นเทพที่ถือกำเนิดโลกมนุษย์ โดยพิธีนี้จะผ่านการคัดเลือกมาจากเด็กหญิงอายุ 3-5 ปี มาจากตระกูลศากยะหรือตระกูลของพระพุทธเจ้าท่านนั้น และเมื่อเสร็จพิธีการ จะได้รับการอันเชิญไปพำนักที่วังกุมารี จนกว่าจะมีรอบเดือนนับเป็นการสิ้นสุดภารกิจการดำรงตำแหน่งกุมารีหน้าหนึ่งของกุมารี คือทำพิธีบูชาเทพธิดาแห่งเตาไฟ

4. นารายณ์หิติ คูร์บาร์ เป็นพระราชวังหลวงในปัจจุบัน มีนารายณ์หิติ ซึ่งเป็นน้ำพุที่เก่าแก่และทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ตั้งอยู่ที่ส่วนด้านใต้ของพระราชวัง สามารถเข้าเยี่ยมชมได้เฉพาะวันหยุดหสดี บ่ายโคงถึงบ่ายสามโมง

5. พุทธนิลกันฐะ ฐานของเขาศิวะปูรี เป็นที่ประดิษฐานรูปสลักหินของพระวิษณุ ในท่านอนที่เต็มไปด้วยงูกลางเกษียรสมุทร ถือเป็นงานแกะสลักหินฝีมือเยี่ยมในยุคลิจนวิ มีอายุกว่า 5 ศตวรรษ ตั้งอยู่ตรงกลางของสระน้ำเล็กๆ ทำให้ดูเหมือนลอยอยู่เหนือน้ำ

6. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เป็นที่รวบรวมอาวุธและสิ่งประดิษฐ์ ของเนปาล ตั้งแต่ยุคโบราณ ยุคกลาง จนกระทั่งถึงปัจจุบัน ซึ่งการจัดแสดงทางโบราณคดีและทางประวัติศาสตร์ โดยเปิดให้เข้าชมทุกวัน ยกเว้นวันอังคารและวันหยุดราชการฤดูร้อน

7. พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ธรรมชาติ ตั้งอยู่หลังเนินเขาสะวะยัมภูนาถ พิพิธภัณฑสถานนี้เป็นแหล่งรวบรวมสัตว์ อาทิ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก ปลา นก ฯลฯ ที่มีการเก็บรวบรวมมาจากทั่วประเทศ พิพิธภัณฑสถานนี้เปิดให้เข้าชมทุกวันยกเว้นวันเสาร์และวันหยุดราชการ

6. วัดปศุปฏินาถ ตัววัดสร้างขึ้นมาในสมัยกษัตริย์แห่งราชวงศ์มัลละ เพื่อถวายแด่พระศิวะ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำพัคมาตี วัดนี้มีหลังคาทำด้วยทองซ้อนกัน 2 ชั้น และมีประตูดิน ซึ่งถือว่าเป็นวัดที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดวัดหนึ่งในศาสนาฮินดู นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมตัววัดและดูกิจกรรมที่มีขึ้นภายในอาณาเขตของวัดได้วัดนี้องค์การยูเนสโกได้ขึ้นทะเบียนวัดแห่งนี้เป็นมรดกโลกแล้ว

7. จิตวัน อุทยานหลวงแห่งชาติจิตวัน ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ซึ่งเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของเนปาล และยังเป็นอุทยานแห่งชาติที่ดีที่สุดในเอเชีย ซึ่งมีแม่น้ำสำคัญ 3 สาย ไหลผ่านคือ แม่น้ำราฟ แม่น้ำนารายาณี และแม่น้ำรีฟ พันธุ์ไม้ที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่นี้ คือต้นสาละ ต้นโพธิ์ ต้นนุ่น ต้นมะเดื่อ มีสัตว์ป่ามากมายและมีบ้านพักชั้นเยี่ยมสำหรับนักท่องเที่ยว

8. ภัทตะปุรี เป็นเมืองโบราณที่เรียกได้ว่าเป็นพิพิธภัณฑ์ทั้งเมืองเลยก็ว่าได้ ซึ่งที่นี่จะรายล้อมไปด้วยวัด วัง ศาสนสถานโบราณ สลับกับบ้านเรือนของผู้คนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิม มีจัตุรัสตั้งอยู่ใจกลางเมือง ซึ่งไฮไลท์ของเมืองคือทิวาลัย 5 ชั้น ที่สร้างขึ้นเพื่ออุทิศให้กับเทพีแห่งพลังและอำนาจ พระนางลักษณมี โดยมีรูปปั้นมนุษย์ สิงห์ ช้าง ครุฑ และเทวดาเรียง ทั้งชายและขาวของบันไดขึ้นสู่ทิวาลัย สร้างความอลังการและน่าเกรงขามมาก

9. คาโตปानी คาโตปानी หมู่บ้านเล็กๆ ตั้งอยู่ในบริเวณที่สวยงามคล้ายรูปวาด มีน้ำพุร้อนแห่งคาโตปानी ที่ว่ากันว่ามิชื่อเสียงและช่วยรักษาโรคได้ ห่างออกไปไม่กี่กิโลฯ ยังมีบันไดจัมพ์ให้เล่นและรีสอร์ตที่สวยงามให้เลือกบริการด้วย

10. น้ำตกเดวี น้ำตกนี้แปลกกว่าที่อื่นตรงที่ต้องชะ โงกหน้าก้มลงไปดู เพราะเป็นน้ำตกที่ทิ้งตัวลงจากถ้ำธารลงสู่ช่องเขาเบื้องล่างลึกลงไปกว่า 100 เมตร เป็นน้ำตกที่ตั้งชื่อตามเด็กชายเทวี ที่มาเสียชีวิตพร้อมคู่รักที่น้ำตกแห่งนี้ นับได้ว่าเป็นน้ำตกที่มีความลึกที่สุด

11. ทะเลสาบเฟวา ภาพทะเลสาบความงามของเฟวาสะท้อนภาพยอดเขามัจฉาปุชเรที่มีรูปร่างคล้ายหางปลา ซึ่งที่นี่เป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ มีมนต์ขลังทำให้นักท่องเที่ยวอยากไปเยือนสักครั้ง ตรงกลางทะเลสาบเป็นที่ตั้งของวัดบาลาฮี มีสถูปสีขาวชื่อวัดบาลาฮีลอยเด่นตัดกับพื้นน้ำสีเขียวมรกต

12. ถ้ำพระสิวะ ถ้ำแห่งนี้เป็นถ้ำที่อยู่ในใต้ดิน ภายในเป็นที่ประดิษฐานรูปสลักของพระสิวะองค์ใหญ่ มีโอกาสเข้าชมน้อยมาก เนื่องจากน้ำมีน้ำไหลท่วมเข้ามาภายในตลอด

13. กอร์ข่า เป็นสถานที่ประสูติของกษัตริย์ปฤถวี นารายณ์ ซาห์ มหาราชผู้วางรากฐานประเทศเนปาลยุคใหม่ ซึ่งหากอยู่บนเนินเขาจะสามารถมองเห็นเทือกเขาหิมาลัย ซึ่งคือที่ตั้งของปราสาทโบราณที่งดงามอย่าง กอร์ข่า ดูร์บาร์ ซึ่งถือเป็นตัวอย่างของสถาปัตยกรรมแบบเนปาลที่งดงาม

14. ลุมพินี ลุมพินีเป็นสถานที่ประสูติของเจ้าชายสิทธัตถะเจ้าชายในราชวงศ์ศากยะ และตรัสรู้เป็นองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าในเวลาต่อมา ที่นี่ถือได้ว่าเป็นสถานที่แสวงบุญของผู้คนทั่วโลกที่มีศรัทธาในพุทธศาสนา เป็นสังเวชนียสถาน 1 ใน 4 แห่งที่เหล่าพุทธศาสนิกชนต่างเดินทางมาเพื่อสักการบูชาสถานที่ที่ประสูติของพระองค์

15. วัดพุทธนาท เป็นวัดทางพุทธศาสนาสร้างตามศิลปะแบบทิเบต เป็นวัดที่มีสถูปที่ใหญ่ที่สุดในประเทศเนปาล ท่านสามารถเดินขึ้นไปทางด้านบนได้เพื่อชมวิวโดยรอบ ในระหว่างที่เดินรอบท่านจะเห็นผู้คนชาวทิเบตคอยหมั่นระฆังที่ประดับอยู่โดยรอบ และจะพำนักมนตร์ไปตลอด ซึ่งนับว่าเป็นการปฏิบัติสมาธิ และบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในรูปแบบของชาวพุทธทิเบต วัดลามะแบบทิเบตนั้นจะอยู่ที่บริเวณนี้เช่นกัน

16. วัดบาราฮี สร้างถวายพระวิษณุ ในปางที่พระองค์อวดตน เป็นหมูป่า เพื่อมาช่วยเหลือชาวโลก ผู้คนส่วนใหญ่ในเมืองโกกราจะมานมัสการทุกเช้าเพื่อขอพร อิศระให้ท่านจะได้เดินเล่นบนถนนเลียบทะเลสาบที่เป็นย่านร้านค้าขายของที่ระลึกมากมาย

17. เจดีย์สวยมถุนารท (วัดลิง) เจดีย์ทางพุทธศาสนาอันเลื่องชื่อของเนปาล นับเป็นเจดีย์องค์หนึ่งที่เก่าแก่ที่สุดในโลก ที่องค์เจดีย์จะมีรูปคิ้วและดวงตาดูอยู่โดยรอบทั้ง 4 ด้าน ซึ่งหมายถึงดวงพระเนตรเห็นธรรมแห่งพระพุทธองค์ เฟงมองออกไปทั้ง 4 ทิศ โดยความจริงแล้วเจดีย์แห่งนี้ เป็นเจดีย์องค์แรกแห่งการสร้างเมืองเนปาลเลย

เทศกาลสำคัญของเนปาล

เทศกาล ของชาวเนปาลส่วนมากจะมีความเกี่ยวข้องกับ ศาสนา ซึ่งจะมีตลอดทั้งปี ทั้งที่เกี่ยวกับตัวบุคคล สถานที่ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ซึ่งนอกจากชาวเนปาลแล้ว ยังมีนักท่องเที่ยวทั่วโลกร่วมงานกันอีกมากมายด้วย

1. มาเกสังกรานติ มาเกสังกรานติ ถือเป็นวันสงกรานต์ของเนปาล ซึ่งจะมีประชาชนจะออกมาจากบ้าน ร่วมในพิธีอาบน้ำเพื่อล้างความอับมงคล และยังเป็นการต้อนรับฤดูแห่งความอบอุ่นที่จะมาเยือนอีกด้วย

2. พิธีมหาสนาน พิธีมหาสนาน จัดขึ้นที่วัดปศุปตินาค เป็นพิธีสงน้ำพระศิวะ โดยใช้ น้ำมัน โยเกิร์ต น้ำผึ้ง เนยบริสุทธี และมีการเปลี่ยนเครื่องฉลองพระองค์

3. งานโลซาร์ งานโลซาร์ ถือเป็นงานขึ้นปีใหม่ของชาวทิเบตในเนปาล ในงานจะมีการลงสีและประดับประดาสถาปัตยกรรมทั้งสองอย่างงดงาม และเป็นการเฉลิมฉลองด้วยการเต้นรำทำเพลง ระบายสี และพร้อมด้วยการเดินแห่รอบบริเวณมหาสถูปโพธินาถ

4. งานโฮลี งานโฮลี เป็นงานรื่นเริง ที่เด็กๆ วัยรุ่นจะนำแป้งสี และน้ำมาสาธิตใส่กัน เหมือนสงกรานต์ที่บ้านเรา

5. โกราจัตรา โกราจัตรา เป็นเทศกาลแสดงการจี๊มาและกายกรรมในนครกาฐมาณฑุ ซึ่งจะมีการแข่งม้าและการละเล่นดนตรีพื้นเมือง การแห่เทพเจ้า ตั้งแต่เวลาเย็นถึงเที่ยงคืน เพื่อขอความคุ้มครองจากเทพเจ้าและภูตผี

6. เมรา เมรา เป็นงานเฉลิมฉลองประจำปีของชาวหมู่บ้านลุมพินี ซึ่งจะมีการบูชาพระนางสิริมหามายา ณ มายาเทวีวิหารและมีการละเล่นต่างๆ รวมถึงการเปิดร้านขายของ ซึ่งจะมีผู้คนมาร่วมงานมากมาย

7. มัจเจนทรนาถราชจัตรา ในงานมีรถขบวนแห่เทพเจ้าพุงเดียว หรือ มัจเจนทรนาถแดง จัดเป็นงานช่วงเทศกาลหน้าร้อนที่ใหญ่ที่สุด โดยจัดขึ้นที่เมืองปาดัน ในช่วงปิดเทศกาลจะมีการแสดงเสื้อศักดิ์สิทธิ์ โบทอ เป็นเสื้อกั๊กกลางประดับคั่นงดงามให้ผู้ร่วมงานได้ชม

การเดินทางจากประเทศไทยไปประเทศเนปาล

สายการบินจากกรุงเทพฯ ไปเนปาล ซึ่งสามารถเลือกเดินทางได้ทั้ง Economy Business และ First ด้วยสายการบินชั้นนำ ซึ่งสายการบินที่บินจากกรุงเทพฯ ไปเนปาลคือสายการบิน คาเช่ย์ แปซิฟิก แอร์เวย์ หรือสายการบินไทย ในราคาที่สุดพิเศษ หรือหากไม่ลงเนปาลสามารถ เลือก กรุงเทพฯ - กัตมันดู - กรุงเทพฯ โดย สายการบินไทย หรือสายการบิน Nepal Airlines (RA) ก็ได้เช่นกัน

การเดินทางไปประเทศเนปาล แม้จะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามเพียงใด หากแต่มีโอกาสได้เตรียมตัว เพื่อทราบข้อมูลก่อน จะได้ไม่เสียเวลา และค่าใช้จ่ายเกินงบ ที่สำคัญจะได้เที่ยวได้อย่างสนุกและราบรื่นอีกด้วย

1. เสื้อผ้า ต้องเตรียมเช็กสภาพอากาศก่อนไป ประเทศเนปาลในกลางวันจะร้อน และกลางคืนจะหนาวจะได้เตรียมเสื้อผ้าให้ถูกต้อง และเตรียมรองเท้าที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางระยะไกล

2. เครื่องหนัง วัสดุหนังที่เนปาลจะไม่อนุญาตให้นำเครื่องหนัง เช่น เสื้อหนัง เข็มขัดหนัง เข้าบริเวณวัด

3. ห้องน้ำ ก่อนออกจากโรงแรมหรือร้านอาหารควรทำธุระให้เสร็จ เพราะห้องน้ำที่นี่หาสะอาดได้ยากมาก แคมป์วัดบางที่ไม่มีห้อง

4. ของใช้ส่วนตัว ควรเตรียมให้พร้อมเพราะว่าโรงแรมที่เนปาลจะมีให้คุณแค่สบู่ก้อนเล็กๆ เท่านั้น รวมถึงยารักษาโรค ควรเตรียมไปด้วย และถ้าใครแพ้ฝุ่นควรเตรียมผ้าปิดจมูกไปด้วย เพราะฝุ่นเยอะมาก

5. การถ่ายรูปบุคคล ไม่ว่าจะถ่ายรูปนักบวชหรือ พิธีกรรมต่างๆ ควรขออนุญาตบุคคลหรือเจ้าของงานนั้นๆก่อน และไม่ควรรู้ใช้แฟลชเพราะเป็นการเสียมารยาท และรบกวนในการประกอบพิธีกรรม

เมื่อออกจากอาคารผู้โดยสารอาจมีคนมาช่วยยกกระเป๋า เมื่อเจอสถานการณ์เช่นนี้ให้ปฏิเสธมิเช่นนั้น จะเดือดร้อนเพราะจะเสียค่าแรงภายหลังให้เลือกคันใดคันหนึ่งแล้วต่อรองเท้าเปิดมิเตอร์ก่อน วิธีที่ดีที่สุดคือไปแท็กซี่ของสนามบิน อัตราค่าโดยสารอาจแพงกว่า แต่ก็ทำให้สบายใจ และปลอดภัยนั่นเอง

เป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีสถานที่ท่องเที่ยว อารยธรรม และธรรมชาติอันงดงาม รวมถึงเทศกาลต่างๆ ที่หากใครได้มาประเทศเนปาล ก็จะทำให้คุณได้เก็บอีกหนึ่งความทรงจำและประทับใจอย่างยาวนานเช่นกัน

2.3 โครงการที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 กระบวนการพัฒนาปัญญาในพระพุทธศาสนา ผลวิจัยพบว่า พระพุทธศาสนาได้รับการขนานนามว่าเป็น“ศาสนาแห่งปัญญา”เพราะคำสอนใน พระพุทธศาสนาตั้งอยู่บนหลักการของเหตุและผล มีการวิเคราะห์สิ่งต่างๆ ในลักษณะที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

พระธรรมจักรวินิจฉัยของติสุราภรณ์, 2549 ปัญญาใน ทางพุทธศาสนาจึงมีความหมายลึกซึ้งกว่าความหมายที่ใช้อยู่โดยทั่วไป ทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยแก้ไขปัญญา ต่างๆ ในชีวิตได้อย่างยั่งยืน สามารถนำพาบุคคล ไปสู่ความพ้นทุกข์ได้ที่สำคัญคือ ศรัทธาต้องนำไปสู่ปัญญา เสมอ (พระพรหม สรรักษ์ พี.อ.พี.พี., 2552)

กระบวนการพัฒนาปัญญาในพระพุทธศาสนาเริ่มจากการคบหากัลยาณมิตร การฟังธรรม จาก กัลยาณมิตร ศรัทธาในกัลยาณมิตรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะศรัทธาเป็นเครื่องชักจูงไปสู่ การปฏิบัติ ธรรมด้วยความเพียรพยายาม และการปฏิบัติที่ถูกต้องนับเป็นจุดเริ่มแห่งการเข้าถึง ปัญญา

สุรพล ไกรสรารุติ, 2553 ปัญญา แปลว่า ความรู้ทั่ว คือ รู้ทั่วถึงเหตุและผล รู้อย่างชัดเจน รู้ เรื่องบาปบุญคุณโทษ รู้สิ่งที่ดีควรทำควรเว้น เป็นต้น เป็นธรรมที่คอยกำกับศรัทธา เพื่อให้เชื่อ ประกอบด้วย เหตุผล ไม่ให้หลงเชื่ออย่างมกมาย

วัชระ งามวิจิตร, 2553 ส่วน ปัญญาอุคิธรรม 4 มีกัลยาณมิตรเข้ามามีบทบาทสำคัญใน เบื้องต้นเพราะเป็นผู้ที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาให้ ได้ผลดีและเป็นองค์ประกอบภายนอกใน กระบวนการพัฒนาปัญญาซึ่งนับว่าเป็นเรื่องใหญ่ (พระพรหม สรรักษ์ พี.อ.พี.พี., 2552) บุคคล ต้นแบบของกระบวนการพัฒนาปัญญาในพระพุทธศาสนา คือ พระพุทธเจ้าและพระสาวก บุตร วิธีการพัฒนาปัญญาของพระพุทธเจ้าทรงทำอย่างเป็นขั้นเป็นตอนโดยค้นคว้า ทดลองด้วยพระองค์ เองจนทรง พระปริชาญาณรอบรู้สภาวะธรรมที่แท้จริงแล้วจึงทรงสั่งสอนผู้อื่นให้รู้ตาม วิธีการพัฒนา ปัญญาของพระสาวกพบว่าท่านได้พบกับกัลยาณมิตร คือ พระอัสสชิที่ได้แสดงธรรมให้ฟัง พระ สาวกบุตรฟังอย่างตั้งใจและพิจารณาใคร่ครวญตามจนเกิดปัญญา ได้ดวงตาเห็นธรรมในเบื้องต้นและ บรรลุ อรหันตผลในเบื้องปลาย นับได้ว่าท่านมีกระบวนการพัฒนาปัญญาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน สอดคล้องกับหลัก ปัญญาอุคิธรรม 4 โดยเริ่มจากการเสวนากับผู้ทรงธรรมที่เป็นกัลยาณมิตร การ สดับพระสัทธรรม การมนสิการ โดยแยกกาย และการปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม

สมเด็จพระนเรศวรมหาราชสุวรรณภูมิ, 2556 หมวดธรรมเพื่อการพัฒนาปัญญาอย่างเป็น กระบวนการได้แก่ ไตรสิกขา 3 (ศีล, สมาธิ, ปัญญา) ปัญญาอุคิธรรม 4 (การคบหาสัตบุรุษ, การฟัง สัทธรรม, การมนสิการโดยแยกกาย, การปฏิบัติธรรมสมควร แก่ธรรม)และอริยมรรคมีองค์ 8 (เห็นชอบ, ดำริชอบ, เจรจาชอบ, กระทำชอบ, เลี้ยงชีพชอบ, พยายามชอบ, ระลึกชอบ, ตั้งจิตมั่น ชอบ) สำหรับไตรสิกขาและอริยมรรคมีองค์ 8 ถือว่ามีหลักปฏิบัติอันเดียวกันโดยมี เป้าหมาย เดียวกันเพียงแต่หลักไตรสิกขาจะมีขอบข่ายกว้างกว่า

เมื่อผู้ศึกษามีกัลยาณมิตรและได้ฟังธรรมจากกัลยาณมิตรแล้ว จากนั้นจึงพัฒนาด้านภายใน ด้วยการหัดคิดไตร่ตรอง การฝึกปัญญาด้วยการคิด หมายถึง การคิดแสวงหาเหตุผลอันสมควรแล้ว ใช้การพินิจพิจารณา ใคร่ครวญหาเหตุผล วิธีหัดใช้ความคิดอย่างง่าย คือ รู้จักวิธีการตั้งปัญหาว่าอะไร ทำไม โดยการตั้งปัญหา เพื่อถามตัวเองและคิดหาตอบด้วยตัวเอง เมื่อหัดใช้ความคิดเช่นนี้อยู่เสมอจะได้ปัญญา คือ ความรู้ในเหตุผล ในขณะที่คิดนั้นต้องมีจิตใจสงบแน่วแน่ มีใจแจ่มใสปลอดโปร่ง และสุดท้ายคือการฝึกปัญญาคด้วยการปฏิบัติ เพื่อให้ได้รับความรู้ที่ถูกต้องขึ้นอีกขั้นหนึ่ง

สรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาปัญญาในพระพุทธศาสนาเน้นที่บุคคลผู้พัฒนาตนเองเป็นหลัก กล่าวคือ ในเบื้องต้นผู้ศึกษาพัฒนาต้องมีศรัทธาในกัลยาณมิตร ต้องตั้งใจรับฟังแล้วคิดพิจารณาคำสั่งสอน หรือธรรมนั้นให้ถ่องแท้เรียกว่า โยนิโสมนสิการ แล้วนำไปปฏิบัติให้เกิดผลด้วยตนเอง ปัญญาจึงจะเกิดเพื่อ พิจารณาสິงที่งปวงตามความเป็นจริง

2.3.2 การจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน 4 ผลวิจัยพบว่า สังเวชนียสถาน หมายถึง สถานที่ตั้งแห่งความสังเวช มี 4 ตำบลประกอบด้วยสถานที่ ประสูติ สถานที่ตรัสรู้ สถานที่แสดงปฐมเทศนาและสถานที่ปรินิพพาน (พระพรหมสารรังษี พ.อ.พ.พ., 2552) ปัจจุบันสังเวชนียสถานตั้งอยู่ในเขตประเทศอินเดียและเนปาล ประวัติความเป็นมา และความสำคัญของสังเวชนียสถานเริ่มจากในพระรยาสุดท้ายของพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ได้มีพุทธดำรัสซึ่ง ได้มีบันทึกใน มหาปรินิพพานสูตรไว้ว่า ท่านพระอานนท์พุทธอุปัฏฐากได้ทูลถามพระพุทธองค์ว่า เมื่อพระพุทธองค์เสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว ผู้มีศรัทธาควรไปยัง ณ สถานที่ใด เพื่อให้เกิดความเจริญใจด้วย ศรัทธาเสมือนได้เข้าเฝ้าพระพุทธองค์ พระพุทธองค์ได้ตรัสตอบว่า สถานที่ที่ควรไปเพื่อยังให้เกิดความเข้มขึ้น เบิกบานใจ เจริญใจ และสังเวชใจเมื่อได้ไป คือ สังเวชนียสถาน 4 ตำบล นอกจากนี้ พระพุทธองค์ได้ตรัสกับ พระอานนท์ว่า บุคคลผู้มีศรัทธาควร ไปดูสังเวชนียสถานด้วยจิตที่เลื่อมใส เมื่อตายไปจะไปเกิดใน สุคติโลกสวรรค์

อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์การไปจาริกแสวงบุญของแต่ละท่านในยุคสมัยปัจจุบันมีความแตกต่างกันไปบางท่านเชื่อว่าไปแล้วได้ขึ้นสวรรค์ บางท่านต้องการไปดูสถานที่จริงเพื่อสร้างศรัทธาว่าพระพุทธองค์ มีจริง บางท่านได้รับการชักชวนจากญาติพี่น้อง บางท่านได้รับการสนับสนุนทุนการเดินทาง และเมื่อได้ไปจาริกแสวงบุญแล้ว วัตรปฏิบัติตามสังเวชนียสถานแต่ละแห่งมีความแตก ต่างกันไปตามแต่พุทธประวัติ กล่าวคือ สถานที่ตรัสรู้ซึ่งบรรยายกาศโดยรอบเต็มไปด้วยเสียงสวดมนต์ที่ส่ง เสริมการปฏิบัติธรรม พระวิหารจะนำการนั่งสมาธิใต้ต้น โปธิ์ สถานที่แสดงปฐมเทศนาเน้นการสวดมนต์ บทธัมมจักกัปปวัตตนสูตร สถานที่ประสูติ การปฏิบัติธรรมเน้นการสวดมนต์แบบเป็นพิธีการเพื่อระลึกถึงการ ประสูติ สถานที่ปรินิพพานเน้นการนั่งสมาธิและการเข้าใจกฎแห่งไตรลักษณ์ (พระมหาไถ่, 2559) ทั้งนี้ วิธีการได้ปัญญาจากการมาจาริกแสวงบุญยังสังเวชนียสถาน คือ การมาเห็นด้วยตา แล้วคิดไตร่ตรอง เป็นไปตามช่องทางให้เกิดปัญญา คือ สุตมยปัญญา จินตามยปัญญาและภาวนามยปัญญา ตามลำดับ พระธรรมทูตหรือพระวิทยากรในฐานะ

กัลยาณมิตรของผู้แสวงบุญจะเป็นผู้บรรยายธรรมพร้อมทั้ง ให้ความรู้เกี่ยวกับพุทธสถาน พุทธประวัติ วัฒนธรรมและทัศนคติที่ถูกต้องเหมาะสม (พระมหาบุญมือธิการบดี, 2559)

สรุปว่า สังฆนียสถานมีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนเพราะเป็นสถานที่จริงในพุทธประวัติและมีพุทธตำราให้ผู้มีศรัทธาไปดูเพื่อระลึกถึงพระพุทธรองค์ ปัจจุบัน วัตถุประสงค์การเดินทาง วัตรปฏิบัติและ รูปแบบการเดินทางจาริกแสวงบุญมีความแตกต่างหลากหลาย แต่จุดร่วมที่ผู้แสวงบุญทุกท่านมีคือ ความศรัทธาและต้องการปฏิบัติธรรม ณ สถานที่ที่ปรากฏในพุทธประวัติ

2.3.3 กระบวนการพัฒนาปัญญาจากการจาริกแสวงบุญ ณ สังฆนียสถาน 4 ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาปัญญาจากการจาริกแสวงบุญ ณ สังฆนียสถาน 4 ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) 6 ประการ คือ 1. สังฆนียสถาน 2. วัตรปฏิบัติ 3. กัลยาณมิตร 4. หลักธรรม 5. วิธีการให้ความรู้ 6. ศาสนพิธี ส่วนกระบวนการพัฒนาปัญญาจากการจาริกแสวงบุญแต่ละ แห่งมีความแตกต่างกันตามแต่สังฆนียสถาน วัตรปฏิบัติและหลักธรรมที่ได้จากพุทธประวัติ ส่วนผลสัมฤทธิ์ (Results) จากกระบวนการพัฒนาปัญญา คือ ผู้จาริกแสวงบุญได้รับการพัฒนาปัญญาและการพัฒนาปัญญา นี้มีทั้งอันิสงส์และคุณค่าอย่างยั่งยืน

รูปที่ 2.3 กระบวนการพัฒนาปัญญา

ที่มา : <https://www.kmutt.ac.th>

ปัจจัยนำเข้า (input) คือ ปัจจัยสนับสนุนให้เกิดกระบวนการพัฒนาปัญญาจากการจาริกแสวงบุญ ณ สังฆนียสถาน มี 6 ประการ คือ

1) สังฆนียสถาน ผู้แสวงบุญเมื่อได้ฟังหรือศึกษาประวัติความเป็นมาและความสำคัญของสังฆนียสถานแล้ว สามารถนำมาคิดพิจารณาถึงสังฆธรรมเพื่อนำไปสู่การมนสิการ โดยแยกคาย

นอกจากนี้ ศาสนสถาน ยังก่อให้เกิดศรัทธาในการปฏิบัติบูชาซึ่งส่งเสริมกระบวนการพัฒนาปัญญาจากการจาริกแสวงบุญได้เป็นอย่างดี

2) วัตรปฏิบัติ วัตรปฏิบัติของผู้จาริกแสวงบุญที่ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาปัญญาพึงเริ่มจากการ พังธรรมบรรยายตามสังฆเวชนียสถานทุกแห่ง การบรรยายธรรมจะมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับพุทธสถาน เมื่อฟัง แล้ว ผู้แสวงบุญควรได้ใช้เวลาในการพิจารณาไตร่ตรองอย่างแยกคาย จากนั้นคือการตั้งใจประพฤติปฏิบัติธรรม

3) กัลยาณมิตร ในบริบทของการจาริกแสวงบุญ กัลยาณมิตร หมายถึง พระธรรมทูต พระวิทยากร หรือพระสงฆ์ที่ให้ความรู้และแนะนำแนวทางแห่งการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ รวมถึงผู้จัดการเดินทางหรือผู้ที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้แสวงบุญ นับเป็นกัลยาณมิตรทั้งทางตรงและทางอ้อมของผู้จาริกแสวงบุญในช่วงเวลานั้น ซึ่งท่านเหล่านี้มีบทบาทสำคัญเป็นอันมากต่อกระบวนการพัฒนาปัญญาของผู้จาริกแสวงบุญ

พระธรรมทูตเป็นกัลยาณมิตรของผู้จาริกแสวงบุญเพราะท่านสงเคราะห์ประโยชน์โดยตรงต่อผู้แสวงบุญชาวไทย ขอยกตัวอย่างกิจกรรมของวัดไทยพุทธคยาซึ่งมีความพร้อมในการดูแลผู้จาริกแสวงบุญ โดยการจัดสถานที่วัดไทยพุทธคยาออกเป็น 6 อุ เช่น อุยา อุณา อุนอน อุข้าว ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้แสวงบุญ นอกจากนี้ พระธรรมทูตจะถ่ายทอดความรู้ แนะนำด้านจิตวิญญาณ ข้อวัตรปฏิบัติ การฝึกฝน อบรมในช่วงระยะเวลาที่ผู้แสวงบุญเดินทางในเส้นทางสังฆเวชนียสถาน ซึ่งผู้แสวงบุญสามารถนำไปปฏิบัติได้ นอกจากนี้ วัดไทยพุทธคยายังมีโครงการจัดอบรมพระวิทยากรที่ให้ความรู้ผู้แสวงบุญอย่างต่อเนื่อง (พระครูศรีวิชัย, 2559)

พระวิทยากรในฐานะกัลยาณมิตรของผู้จาริกแสวงบุญ นอกจากการแนะนำสถานที่แล้ว ท่านยังมี บทบาทในการเป็นผู้นำด้านจิตวิญญาณ ข้อวัตรปฏิบัติ การถ่ายทอดความรู้เช่น การบอกเล่าพุทธประวัติ ประวัติศาสตร์ สภาพแวดล้อมท้องถิ่น แนะนำเรื่องพระสูตร พระวินัย หลักธรรม คำสั่งสอนที่เกิดในแต่ละ สถานที่ เป็นผู้นำปฏิบัติธรรมและเป็นผู้น้อมนำให้ผู้จาริกแสวงบุญเกิดปัญญา ทั้งนี้ พระสงฆ์นับว่าเป็นผู้มี บทบาทสำคัญในการบริหารศรัทธาและเป็นผู้แนะนำแห่งจิตวิญญาณในการแสดงธรรมสั่งสอนพุทธบริษัทให้เข้าใจ หลักธรรมและสามารถนำไปใช้กับการดำเนินชีวิตประจำได้ (พระครูศรีวินัยศรีศักดิ์จรัสศรีศรี, 2560)

ผู้แสวงบุญควรมีศรัทธาต่อกัลยาณมิตรเพราะศรัทธาสามารถชักนำไปสู่ การเข้าหาคนดี มีคุณธรรมประจำตัวและต่อเนื่องไปยังการรับฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนที่แนะนำนั้น ผู้แสวง บุญควรแสดงอาการเคารพในการฟังเพราะความเคารพเป็นคุณธรรมที่สำคัญในอันที่จะนำพาให้บุคคลเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติธรรม (พระอภัยมณีอภิญา, 2560)

4) หลักธรรม หลักธรรมที่พึงฟัง ศึกษาและคิดพิจารณาอย่างใคร่ครวญ คือ หลักธรรมที่สอดคล้อง กับพุทธสถานและพุทธประวัติ อาทิ หลักอริยสัจ 4 กัปปิยมรรคมีองค์ 8 ซึ่งเป็นหัวใจ

ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปวัตน์สูตร กฎแห่งไตรลักษณ์ที่แสดงถึงความไม่เที่ยงของเหล่าศาสนสถาน และศาสนบุคคล และความไม่ประมาทซึ่งเป็นพระวาจาสุดท้ายก่อนปรินิพพาน เป็นต้น

5) วิธีการให้ความรู้คือ 1. การบรรยายโดยพระธรรมทูตหรือพระวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและผ่านการอบรมมาแล้ว 2. การมีส่วนร่วม อาทิ การมีส่วนร่วมในศาสนกิจต่างๆ ระหว่างการแสวงบุญ 3. การใช้สื่อ เช่น คู่มือการเดินทาง คู่มือการสวดมนต์ เพื่อความเข้าใจและการปฏิบัติ โดยพร้อมเพรียงกัน ของหมู่คณะ

6) ศาสนพิธี เมื่อเดินทางไปถึงสังเวชนียสถานแต่ละแห่ง สิ่งที่ผู้แสวงบุญปฏิบัติในเบื้องต้นคือการมีส่วนร่วมในศาสนพิธี ทั้งนี้ ศาสนพิธีเป็นระเบียบแบบแผนที่พึงปฏิบัติในทางศาสนา แม้จะไม่ใช่แก่นแท้ของ พุทธศาสนาแต่เพื่อเป็นอุบายในการสงบจิตใจ สร้างคุณค่าทางจิตใจ เพื่อความเป็นสิริมงคลและส่งเสริมการ ปฏิบัติธรรมในลำดับถัดไป

อานิสงส์และคุณค่าของกระบวนการพัฒนาปัญญาจากการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน จากการวิจัยภาคสนามพบว่า ผู้แสวงบุญต่างเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่าท่านได้รับอานิสงส์และตระหนักถึงคุณค่า ของการพัฒนาปัญญาจากการจาริกแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน อานิสงส์นั้นมีมากมายหลายประการ ทั้งอานิสงส์จากการฟังธรรม การให้ทาน การรักษาศีล การเจริญสมาธิและที่สำคัญที่สุด คือ อานิสงส์จากการ เจริญปัญญา ซึ่งส่งผลให้ผู้แสวงบุญเกิดความไม่ประมาท พิจารณาเห็นความไม่เที่ยง ลดละกิเลสได้มากขึ้น คุณค่าของการจาริกแสวงบุญมีหลายประการ ทั้งต่อผู้จาริกแสวงบุญในด้านการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้น คุณค่าต่อสังคมส่วนรวมในด้านความสามัคคีและสันติสุขและคุณค่าในการสืบต่อพระพุทธศาสนาอย่างยั่งยืน

บทที่ 3

รายละเอียดการปฏิบัติงาน

3.1 ชื่อและที่ตั้งของสถานประกอบการ

3.1.1 ชื่อสถานประกอบการ : บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

3.1.2 ที่ตั้งสถานประกอบการ : เลขที่ 1/4 ถนนบรมราชชนนี แขวงอรุณอมรินทร์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700

(ตั้งใกล้กับสถานที่สำคัญ คือ เซ็นทรัลพลาซ่า -

กระทรวงวัฒนธรรม)

โทร 02-8845683-6, 081-9944790 แฟกซ์: 02-8845682

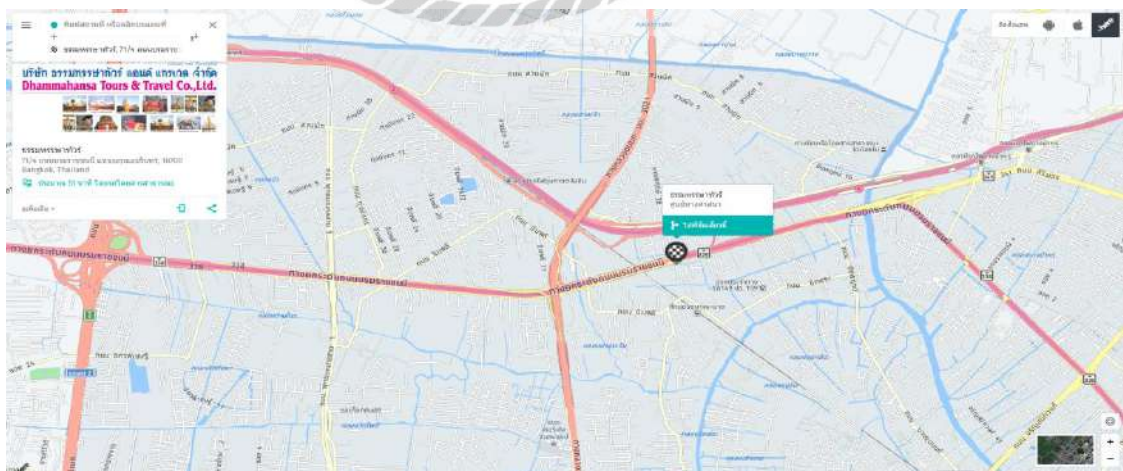
อีเมล: dhammahansa@yahoo.com

เว็บไซต์ : www.dhammahansa.com

รูปที่ 3.1 ตราสัญลักษณ์ (Logo) บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ที่มา : บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

รูปที่ 3.2 แผนที่ตั้ง บริษัทธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ที่มา : บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

3.2 ลักษณะการประกอบการผลิตภัณฑ์การให้บริการหลักขององค์กร

บริษัท ธรรมहरรรยาท้าว แอนด์ แทรเวล จำกัด ก่อตั้งโดยท่านอาจารย์ ดร.เบิร์ต ธรรมहरรรยา (ดร.นิติกานต์ ธรรมहरรรยาкул น.ธ.เอก, ป.ธ.6, พธ.บ., MA., Ph.D.) ประธานชมรมธรรมहरรรยา ประธานกองทุนบุญกุศลนิติธรรมहरรรยา และผู้ดำเนินรายการ “ธรรมहरรรยา” ทางสถานีวิทยุ พล.ม.2 รอ. AM.960, วพท. AM.792, มก.บางเขน AM. 1107, พล.1 รอ. AM. 1422, พล 1 รอ. AM.1350 และสถานีวิทยุพระพุทธศาสนาแห่งชาติ วพช. FM.104.25 และรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ช่อง 8 ทีวีพุดได้ (www.thaitv8.com) งานดำ PSI ช่อง 276 และเคเบิลทีวี เป็นต้น ทุกวันอังคาร เวลา 19.00-20.00 น. พร้อมด้วยคุณนาวิน จูบิดา และคณะรวม 7 คน เป็นผู้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทฯ เบื้องต้นเมื่อปี พ.ศ.2540 ได้จดทะเบียนในนามบุคคลธรรมดา ใช้ชื่อตามใบอนุญาตประกอบธุรกิจท่องเที่ยวว่า “ธรรมहरรรยาท้าว” ต่อมาเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2546 ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ในรูปแบบของบริษัทจำกัด (บจก.) ใช้ชื่อตามใบอนุญาตประกอบธุรกิจท่องเที่ยว (กระทรวงการท่องเที่ยวฯ) พร้อมทั้งใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง และใบอนุญาตประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ (กรมการขนส่ง) ว่า “บริษัท ธรรมहरรรยาท้าว แอนด์ แทรเวล จำกัด”

คำว่า “ธรรมहरรรยา” นี้ มีที่มาและที่ไป โดยเริ่มใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2540 มาจากชื่อของรายการวิทยุ และเทป-CD-DVD แห่ธรรมहरรรยา ซึ่งมีจำนวน 20 กว่าชุดด้วยกัน ชมรมธรรมहरรรยา กองทุนบุญกุศลนิติธรรมहरรรยา และนามสกุล “ธรรมहरรรยากุล” มีความหมายว่า “มีความสุขสนุกสนานรื่นเริงบันเทิงในธรรม” ปัจจุบันมีคณะกรรมการบริหาร คือ ดร.นิติกานต์ ธรรมहरรรยากุล ประธานกรรมการผู้ริเริ่ม ทำหน้าที่เป็น “กรรมการผู้จัดการ” และ คุณนาวิน จูบิดา เป็น “กรรมการผู้อำนวยการ” เป็นผู้มีอำนาจลงนามอันมีผลผูกพันกับบริษัทฯ พร้อมผู้ทรงคุณวุฒิ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญชำนาญในการดำเนินงานเกี่ยวกับท้าวภายในประเทศ และต่างประเทศทั่วโลก จากประสบการณ์ที่มีมาไม่ต่ำกว่า 18 ปี มีมาตรฐานและบริการด้วยไมตรีจิตและจริงใจ บริการท้าวทุกรูปแบบครบวงจร งานท้าวหลักคือนายหน้าร้าน Office งานท้าวรองคือกรุ๊ปเหมา ทักษะศึกษาดูงาน อบรม สัมมนา ฯลฯ งานอดิเรกคือ ให้บริการรถเช่า รถโค้ชและรถตู้ปรับอากาศ เน้นการดูแลบริการลูกค้า-ลูกท้าวเป็นอันดับแรก บริการนำเที่ยวไทยไปทั่วโลก ทุกประเทศมีทีมงานเครือข่ายพันธมิตรที่สามารถบริการลูกค้าได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะท้าวจาริกแสวงบุญ เส้นทางอินเดีย-เนปาล พม่า ศรีลังกา อินโดนีเซีย ซึ่งทีมงานมีความรู้ความเข้าใจในทางโลกและทางธรรม เคยไปเป็นนักศึกษาที่ประเทศอินเดีย นานถึง 9 ปี “มีความรู้คุณธรรม (วิชาจรณะสัมปันโน)” ไม่เอาเปรียบลูกค้า-ลูกท้าว คำนึงถึงประโยชน์ของลูกค้า-ลูกท้าวเป็นหลัก เน้นความอดทน มีน้ำใจไมตรีเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจการ

ทัวร์ ตามสโลแกนที่ว่า “ อิ่มบุญอุ่นใจ ไปกับธรรมหรรษาทัวร์ ” และ “ เที่ยวสนุก..สุขใจ..ได้สาระ..ไปกับธรรมหรรษาทัวร์”

บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ ทราเวล จำกัด มุ่งมั่นสร้างความสุขในการเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยว รวมถึงให้ความสำคัญแก่บุคคลากรของบริษัท โดยได้พัฒนาและปรับปรุงบริการทางด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริการสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างสูงสุด ด้วยพนักงานที่มีคุณภาพ ภายใต้นโยบายของบริษัท คือ

1. บริษัทฯ จะให้บริการด้วยคุณธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ที่ลูกค้าพึงจะได้รับเป็นสำคัญ ด้วยบริการที่ตีราคาทัวร์สมเหตุสมผล มีคุณภาพสัมผัสได้ด้วยรูปธรรม และเป็นมาตรฐานที่น่าเชื่อถือ มากกว่าสิ่งผลกำไรของบริษัทฯ เป็นสำคัญ บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจสูงสุดทั้งด้านที่พัก ยานพาหนะ อาหาร และโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เพื่อเสนอบริการที่ดีที่สุด ตอบแทนลูกค้าที่ให้ความไว้วางใจแก่บริษัทฯ

2. บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะสร้างความสุขในการท่องเที่ยว พร้อมกับความสุขจากการแสวงบุญตลอดการเดินทาง ด้วยโปรแกรมท่องเที่ยวไปในสถานที่สำคัญทางศาสนาที่น่าสวยงาม น่าสนใจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

3. บริษัทฯ ส่งเสริมให้มีการศึกษาอบรมเพิ่มเติมแก่พนักงาน การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ ร่วมกัน รวมถึงการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการ ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีในองค์กร และบรรลุเป้าหมายร่วมกันในที่สุด

4. บริษัทฯ มุ่งหวังที่ให้บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่หลากหลาย เพื่อให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจสูงสุด ตั้งแต่เริ่มรับบริการ รวมทั้งติดตามประเมินผล แจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวของบริษัทฯ และ โปรแกรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ แก่ลูกค้าอย่างสม่ำเสมอตลอดไป

สำหรับเป้าหมายที่บริษัทฯ คาดว่าจะได้รับ คือ การให้บริการที่มีคุณภาพ และราคาที่เหมาะสมในการเดินทางท่องเที่ยวแก่ลูกค้า เพื่อตอบสนองความต้องการ สร้างความบันเทิง ความสนุกสนานก่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดแก่ลูกค้า ด้วยการบริการที่เอาใจใส่ดูแล และ โปรแกรมทัวร์ที่มีให้เลือกอย่างหลากหลาย พร้อมทั้งยังได้ร่วมทำบุญสร้างบารมี ตามสถานที่ต่างๆ ที่ได้มีโอกาสไปท่องเที่ยวเยี่ยมชม ให้ลูกค้าได้รู้สึกอิ่มกายจากการได้เปิดประสบการณ์ท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ อิ่มใจด้วยบริการที่ประทับใจในราคาข่อมเยา และอิ่มบุญไปกับการทำบุญ ตลอดเวลาที่ให้บริการของบริษัทฯ

PRODUCT KNOWLEDGE

1. บริการจัดนำเที่ยวไทย ทั่วโลก
2. จำหน่ายตั๋วเครื่องบิน ทั้งในและต่างประเทศ
3. บริการให้เช่ารถโค้ช – รถตู้ปรับอากาศ
4. บริการรับเหมาจัดกรุ๊ป ทักษะศึกษา ดูงาน อบรม สัมมนา
5. เชิญฟังข่าวสารการท่องเที่ยว "ธรรมहरรรยา" ดำเนินรายการโดย ดร.เบิร์ต ธรรมहरรรยา ทัวร์ และคณะ
 - AM.963 ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.30-10.00 น.
 - AM.792 ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 23.00-01.00 น.
 - ช่อง 8 ที่วีพุดได้ www.thaitv8.com งานดำ PSI 276 ฯลฯ เคเบิลทีวี ทุกวันอังคาร เวลา 19.00-20.00 น.

พันธกิจขององค์กร

- บริษัท ธรรมहरรรยาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร ด้วยการบริการแบบมีอาชีพ ที่ดีมีคุณภาพมาตรฐาน “บริการประทับใจ เป็นมิตรกับทุกคน”

วิสัยทัศน์ขององค์กร

- บริษัท ธรรมहरรรยาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด เชื่อว่าการบริการลูกค้าด้วยความเป็นกันเอง และสนองตอบตรง ตามความต้องการของลูกค้า จะก่อให้เกิดจำนวนการกลับมาใช้บริการของบริษัทฯ อีกครั้ง สม่าเสมอและตลอดไป
- จะพัฒนางานบริการเกี่ยวกับทัวร์ให้เจริญก้าวหน้า ให้เป็นทางเลือกอันดับต้นๆ ที่ดีที่สุดของตัวเลือกการให้บริการด้านท่องเที่ยว ยินดีและเต็มใจที่จะบริการรับใช้ด้วยไมตรีจิตและจริงใจ “อิมบิญอุ่นใจ ไปกับธรรมहरรรยาทัวร์”

เป้าหมายขององค์กร

- เน้นการบริการทัวร์อย่างครบวงจรครอบคลุมจรรุทธสาหรรมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ
- ตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ตรงเป้าหมายมากที่สุด และดีที่สุด
- บริษัท ธรรมहरรรยาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด ได้ตั้งเป้าหมายของคำว่า ลูกค้าต้องได้รับสิ่งที่ดีที่สุด และพึงพอใจมากที่สุด อย่างสม่าเสมอ ด้วยไมตรีจิตและจริงใจ (เมตตาธรรมค้ำจุน โลก)

ดร.นิติกานต์ ชรรณหรรษากุล
 (ดร. เบิร์ต ชรรณหรรษาท้าว)
 ประธานกรรมการบริหาร
 บริษัท ชรรณหรรษาท้าว แอนด์ แทรเวล จำกัด
 บริษัท บางกอกไทย เซ็นเตอร์ จำกัด
 บริษัท ไทยทวาย สอติเคย์ จำกัด (ไทย-พม่า)
 บริษัท อินเดีย ชรรณหรรษาท้าว จำกัด (พุทธคยา/อินเดีย)
 ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติธรรมนานาชาติชรรณหรรษา
 Dhammahansa International Meditation Center (DIMC)

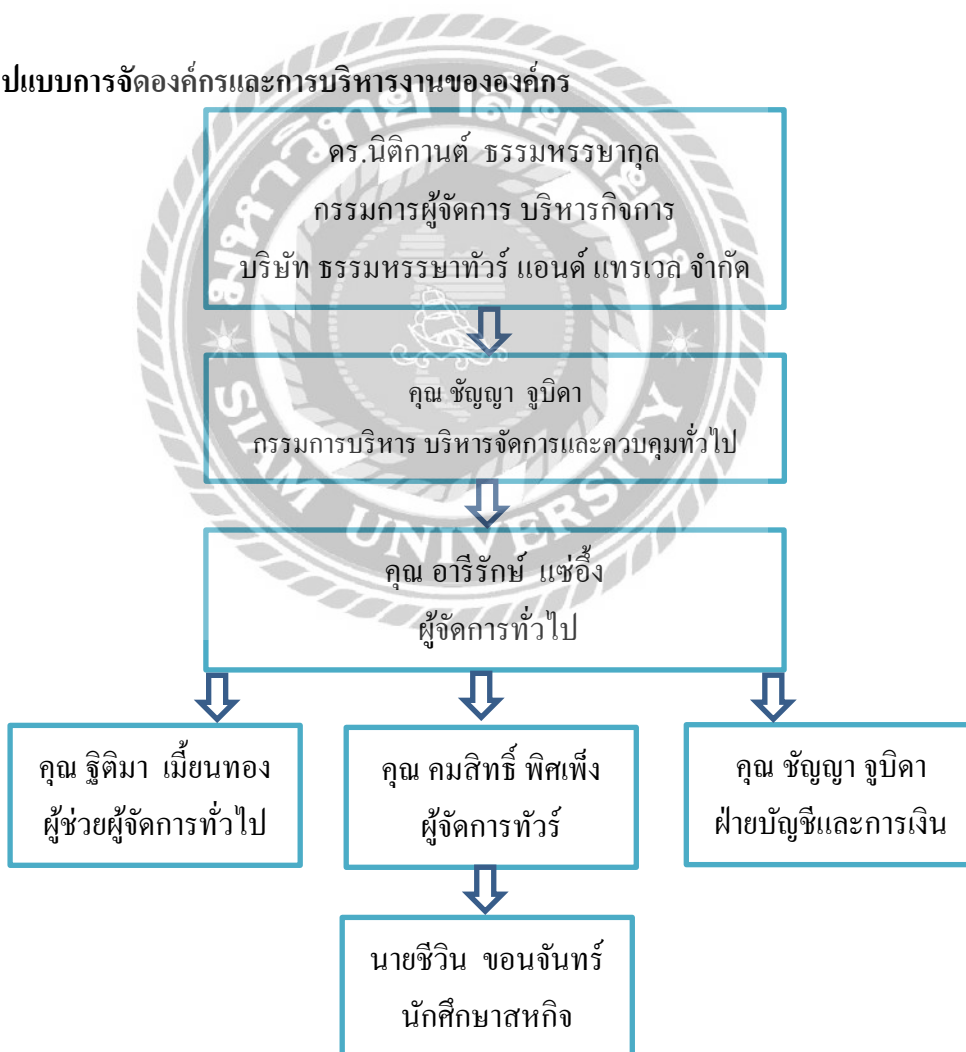

รูปที่ 3.3 ประธานกรรมการบริหาร / ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติธรรมนานาชาติชรรณหรรษา
 ที่มา : บริษัท ชรรณหรรษาท้าว แอนด์ แทรเวล จำกัด

รูปที่ 3.4 ทะเบียนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวประเภทต่างประเทศ เลขที่ 11/03015
ที่มา : บริษัท ธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

3.3 รูปแบบการจัดองค์กรและการบริหารงานขององค์กร

รูปที่ 3.5 แผนภาพการจัดองค์กรและการบริหารงาน
ที่มา : บริษัท ธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

3.4 ตำแหน่งและลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

3.4.1 ตำแหน่งที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย พนักงานฝึกงานฝ่าย Operation

3.4.2 ลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายดำเนินโครงการได้รับมอบหมายงานนอกเหนือจากโครงการ คือ

- รับโทรศัพท์ จากลูกค้าที่โทรเข้ามาสอบถามแพ็คเกจทัวร์ ให้ข้อมูลโปรแกรมทัวร์จองทัวร์
- ดูแลงานด้านเอกสาร ถ่ายเอกสาร จัดแฟ้ม ให้กับหัวหน้าทัวร์ ตรวจสอบรายชื่อลูกค้า ใบจองที่พัก ตั๋วเครื่องบิน
- วิซ่า (Visa) กรอกข้อมูลวีซ่าอินเดีย เนปาล
- อุปกรณ์ก่อนออกทัวร์ แท็กติดกระเป๋า ขนม เครื่องปรุงอาหาร ทำหนังสือสวมมนต์
- งานอื่นๆ เช่น ส่งลูกค้าที่สนามบินสุวรรณภูมิ ออกทัวร์ในประเทศโปรแกรมปิดทองฝังลูกนิมิต

3.5 ชื่อและตำแหน่งงานของพนักงานที่ปรึกษา

3.5.1 ชื่อ-สกุลพนักงานที่ปรึกษา คุณคมสิทธิ์ พิศเพ็ง

3.5.2 ตำแหน่งงานของพนักงานที่ปรึกษา ผู้จัดการทัวร์

รูปที่ 3.6 พนักงานที่ปรึกษา

คุณคมสิทธิ์ พิศเพ็ง

ตำแหน่ง ผู้จัดการทัวร์

ที่มา : บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

3.6 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

3.6.1 ระยะเวลาในการฝึกงานระหว่างวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2561

3.6.2 วันเวลาในการปฏิบัติสหกิจ 08.00 น. – 17.00 น. ของ วันจันทร์ – วันเสาร์ (หยุดวันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์)

3.7 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

3.7.1 ศึกษากระบวนการทำงาน พร้อมวิเคราะห์ปัญหาที่พบ

3.7.2 กำหนดเรื่องโครงการที่จะทำการศึกษาและทำการรวบรวมข้อมูล

3.7.3 จัดทำเค้าโครงการพร้อมวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูล

3.7.4 จัดทำเนื้อหาแล้วสรุปผลการจัดทำ

3.7.5 ประเมินผลการใช้งานและนำเสนอผลงาน

ตารางที่ 3.1 แสดงระยะเวลาในการดำเนินงานของโครงการ

การดำเนินงาน (รายสัปดาห์)	มกราคม 2561				กุมภาพันธ์ 2561				มีนาคม 2561				เมษายน 2561			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.ศึกษากระบวนการทำงาน																
2.วิเคราะห์ปัญหาที่พบ																
3.กำหนดเรื่องโครงการ																
4.รวบรวมข้อมูล																
5.จัดทำเค้าโครงการ																
6.วิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูล																
7.จัดทำเนื้อหา																
8.สรุปผลการจัดทำ																
9.ประเมินผลการใช้งาน																
10.นำเสนอผลงาน																

บทที่ 4

ผลการปฏิบัติงานตามโครงการ

ผลจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในตำแหน่งพนักงานฝึกงานฝ่าย Operation ณ บริษัท
ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด โครงการตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบูนู สุข
ใจ สไตล์ Gen B ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B ศึกษาปัจจัยด้านสังคมและ
วัฒนธรรมในโครงการ ทำให้ได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen
B มีรายละเอียดดังนี้

4.1 รายละเอียดโปรแกรมทัวร์ตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบูนู สุขใจ

- ทัวร์อินเดีย-เนปาล-พม่า : A อินเดีย-เนปาล-พม่า : 4 ตำบล 8 พุทธสถาน+ชเวดากอง (9 วัน)
- นมัสการพุทธสังเวชนียสถาน 4 ตำบล สถานที่ประสูติ (ลุมพินี) - ที่ตรัสรู้ ต้นพระศรีมหาโพธิ์
- เจดีย์พุทธคยา พระพุทธเมตตา (พุทธคยา) - ที่แสดงปฐมเทศนา (สารนาถ) - ที่ปรินิพพาน
- (กุสินารา) - ราชคฤห์ เวพวัน ตโปธาราม เขาคิชฌกูฏ หลวงพ่อดา มหาวิทยาลัยนาลันทา - - พาราณสี ล่องเรือแม่น้ำคงคา - ดาวดึงส์ เขตวันมหาวิหาร บ้านอนาถบิณฑิกะ-องคูลีมาล
- ยมกปาฏิหาริย์ - เวสาลี ปาวาลเจดีย์ วัดป่ามหาวัน - ย่างกุ้ง ชเวดากอง เทพทันใจ พระนอน
- คู่ออนอานนท์ สังเวชนียสถาน 4 ตำบล คือ สถานที่เราตถาคตเจ้าประสูติ (ลุมพินี) 1, สถานที่เราตถาคตเจ้าตรัสรู้เป็นพระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ (พุทธคยา) 1, สถานที่เราตถาคตเจ้าแสดงปฐมเทศนาธรรมจักกัปปวัตตนสูตร (สารนาถ) 1, สถานที่เราตถาคตเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน (กุสินารา) 1, สถานที่ทั้ง 4 ตำบลนี้แล ควรที่พุทธบริษัท คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสกอุบาสิกา ผู้มีความเชื่อความเลื่อมใสในพระตถาคตเจ้า ควรดู (นมัสการ) และควรจะให้เกิดความสังเวชท์ด้วยกัน
- คู่ออนอานนท์ คนทั้งหลายเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ได้เที่ยวจาริกไปยังพุทธสังเวชนียสถานเหล่านี้ ด้วยความศรัทธาเลื่อมใส
- คนทั้งหลายเหล่านั้น ครั้นทำกาลกิริยาลง กายแตกดับจักเข้าสู่สุคติโลกสวรรค์” (พระพุทธพจน์/คัมภีร์มหาปรินิพพานสูตร)

- โปรแกรม B แบบประหยัด : บินลง โกลด์คัตต้า ต่อรถไค้ชไป พุทธคยา (500 กม./10-12 ชม.)
- 27 ต.ค.-5 พ.ย. กฐินวัดไทยโพธิวิหาร/ 1-10 ธ.ค. สายขยายพระไตรปิฎก ณ ดันโพธิ์
- 29 ธ.ค.-7 ม.ค. สวดมนต์ข้ามปี/ 28 ก.พ.-9 มี.ค. มาฆบูชา/ 10-19 เม.ย. สงกรานต์
- นำสวดมนต์ภาวนา : พระวิทยากรวัดไทยโพธิวิหาร พระมหาอาทิตย์-ดร.พระมหาปริญญาภัสทร์-พระอ.ชม้อย
- ธรรมวิทยากร : ดร.นิติกานต์ ธรรมหรรษากุล (ดร.เบิร์ต) ป.ธ.6, พธ.บ., M.A., Ph.D./ ทีมงาน I-India

ตารางเปรียบเทียบราคาทัวร์ โปรแกรม A บินไป-กลับ พุทธคยา

วันเดินทาง	โปรแกรม	ราคา A	ราคา B
วันเดินทาง 8คืน/9วัน	โปรแกรม 8 คืน/9 วัน : บินลงพุทธคยา-ดันโพธิ์ สุคคัม 3 ประเทศ อินเดีย-เนปาล-พม่า	A1 : 36,900.- พักวัด+โรงแรม	A2 : 43,900.- พักโรงแรมตลอด
6-14 ต.ค./ 13-21 ต.ค. 20-28 ต.ค./ 27 ต.ค.-4 พ.ย. 3-11 พ.ย./ 10-18 พ.ย	(1) 10.10-13.20 8M บินสุวรรณภูมิ-ย่างกุ้ง-พุทธคยา บินลงพุทธคยา-อชปาล นิโครธ-เนรัญชรา-สุชาดา สถูป ดันพระศรีมหาโพธิ์-พระพุทธรเมตตา-สตัดมมหาสถาน	ศูนย์ปฏิบัติธรรม สำนักงานมูลนิธิวัดไทยโพธิวิหาร	OM International Tathagat/Narachra
กฐินวัดไทยโพธิวิหาร 27 ต.ค.-5 พ.ย. 1-10 พ.ย.	(2) พุทธคยา-นาลันทา-หลวงพ่อดำ-ราชคฤห์-เวพูวัน-เขาคิชฌกูฏ-ตโปธาราม	ศูนย์ปฏิบัติธรรม สำนักงานมูลนิธิวัดไทยโพธิวิหาร	OM International Tathagat/Narachra Tajdarbar/Gautam
สายขยายพระไตรปิฎก 1-9 ธ.ค./ 5-13 ธ.ค.	(3) พุทธคยา – ไวสาลี – วัดป่ามหาวัน – ปาวาลเจดีย์ – กุสินารา	ศูนย์ปฏิบัติธรรม สำนักงานมูลนิธิวัดไทยโพธิวิหาร	OM International Tathagat/Narachra Tajdarbar/Gautam

8-16 ธ.ค./ 15-23 ธ.ค.	(4) กุสินารา (อินเดีย) - ลุมพินี (เนปาล) มาษาเทวี วิหาร-เสาหินอโศก	วัดไทยกุสินารา/ วัดไทยกุสาวดี	Lotus/Imperial/ Residency
วันเดินทาง	โปรแกรม	ราคา A	ราคา B
สวดมนต์ข้ามปี26 ธ.ค.-3 ม.ค. 29 ธ.ค. 61-6 ม.ค. 62	(5) ลุมพินี-สาวัดดี (อินเดีย)-อนาถบิณฑิกะ- องคุลีมาล-เซตวัน	Little Buddha Ananda/Green	Little Buddha Ananda/Buddhamaya
19-27 ม.ค. 26 ม.ค.-3 ก.พ./ 2-10 ก.พ.	(6) สาวัดดี-พาราณสี- พิพิธภัณฑสถาน-ปฐม เทศนา ณ ป่าอิสิปตน มฤคทายวัน	วัดไทยเซตวัน/ วัดไทยกุสาวดี	Lotus/Pawan Residency
9-17 ก.พ./ 16-24 ก.พ. มาฆบูชา 23 ก.พ.-3 มี.ค.	(7) พาราณสี-พุทธคยา ต้น พระศรีมหาโพธิ์-ช้อปปี้ง ตลาดพุทธคยา	วัดไทยสารนาถ/ วัดพุทธนานาชาติ	OM International Tathagat/Narachra Tower
2-10 มี.ค./ 9-17 มี.ค. 16-24 มี.ค./ 23-31 มี.ค	(8) พุทธคยา-ต้นพระศรี มหาโพธิ์-ช้อปปี้งสินค้า- ย่างกุ้ง- เจดีย์ชเวดากอง	Ibis/Millennium Grand United	Millennium/ Yuzana/Uptown
สงกรานต์6-14 เม.ย. A3 : เฉพาะต้นโพธิ์ 29,900.-	(9) ย่างกุ้ง-เจดีย์โบทาทอง- เทพทันใจ-พระนอน ดาวาน-ปางช้างเผือก- สุวรรณภูมิ	พระสงฆ์/แม่ชี ลดท่านละ 2,900.-	กลับ ไทย พักเดี่ยว+10,000.-

หมายเหตุ : โปรแกรมอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม เวลาอินเดีย ซ้ำกว่าไทย 1 ชั่วโมงครึ่ง

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบราคาทัวร์ โปรแกรมA บินไป-กลับ พุทธคยา

วันแรก : สุวรรณภูมิ-ย่างกุ้ง-พุทธคยา-อชปาลนิโครธ-สุชาดาสถูป-เนรัญชรา-ต้นพระ ศรีมหาโพธิ์

- 08.00 น. คณะพร้อมกันที่สนามบินสุวรรณภูมิชั้น 4 ประตู 6 เคาน์เตอร์ N สายการบิน MYANMAR AIRWAYS (8M) มีเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ คอยต้อนรับและอำนวยความสะดวกในเรื่องเอกสาร ตีค ป้ายกระเป๋า เช็คอินให้แก่ทุกท่าน
- 10.10 น. ออกเดินทางสู่ย่างกุ้ง โดยสายการบิน MYANMAR AIRWAYS เที่ยวบินที่ 8M 336 (มีบริการอาหาร)
- 11.00 น. ถึงสนามบินย่างกุ้ง พม่า (เวลาพม่าช้ากว่า ไทย 30 นาที) แวะรับคน ณ สนามบินนานาชาติย่างกุ้ง (ไม่เปลี่ยนเครื่อง)
- 12.00 น. ออกเดินทางสู่พุทธคยา อินเดีย โดยสายการบิน MYANMAR AIRWAYS เที่ยวบินที่ 8M 601 (มีบริการอาหาร)
- 13.20 น. (เวลาท้องถิ่น/อินเดีย ช้ากว่าไทย 1 ชั่วโมงครึ่ง) ถึงสนามบินนานาชาติคยา/อินเดีย ผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมือง
- 15.00 น. เดินทางสู่แดนพุทธภูมิโดยรถโค้ชปรับอากาศ นำท่านสู่พุทธคยา ตำบลเป็นที่ตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
- 15.30 น. นำคณะทัศนศึกษา “อชปาลนิโครธ” สถานที่ (๑) รับข้าวมธุปายาสของนางสุชาดา (๒) เสวยวิมุตตนิสขในสัปดาห์ที่ 5 หลังจากตรัสรู้ (๓) รับคำอาราธนาให้แสดงธรรมโปรดไวเนยยสัตว์ของท้าวมหามติพรหม (๔) พญามารกราบทูลให้ปรินิพพาน ซึ่งพระพุทธองค์ไม่ทรงรับฯ (๕) ธิดาพญามารคือ นางคันหา-ราคา-อโรตีแสดงกิริยายั่วยอนให้เกิดกิเลส
- 16.00 น. ทัศนศึกษา “สุชาดาสถูป” หรือ บ้านนางสุชาดา บุตรของกมุทิตำบลดูเวลาเสนาบดีคน ผู้ถวายข้าวมธุปายาสแด่พระมหานุรุช โพธิสัตว์ ณ ต้นอชปาลนิโครธ(ต้นไทรของบุคคลผู้เลี้ยงแพะ) และเป็นสถานที่เสวยวิมุตตนิสขในสัปดาห์ที่ 5 หลังจากตรัสรู้แล้ว+ชมทำสุปปตัญฐะ ณ ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา สถานที่ทรงลอยถาดทองคำอธิษฐานจิต เทียงทายว่าจะได้สำเร็จเป็นพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณหรือไม่?+สถานที่รับหญ้ากุสะจากโสติดิยะพราหมณ์
- 17.30 น. บริการอาหารเย็น ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมฯ+จากนั้นเดินทางไปต้น พระศรีมหาโพธิ์ สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

- 18.00 น. เดินทางสู่“โพธิมณฑล” +สวคมนตรีเจริญสมาธิภาวนา ณ (1) ดันพระศรีมหาโพธิ์ สถานที่ ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
- เย็น นมัสการ (2) พระพุทธเมตตา อายุประมาณ 1,400 ปี ภายในพระมหาเจดีย์พุทธคยา+ทัศนศึกษาสัตตมหาสถาน สถานที่เสวยวิมุตติสุขอันเกิดจากการตรัสรู้เป็นเวลา 7 สัปดาห์ 7 สถานที่สำคัญ คือ (3) พระแท่นวัชรอาสน์ หรือ โพธิบัลลังก์ได้ต้นโพธิ์ (4) อนิมิสเจดีย์+(5) รัตนจกกรมเจดีย์+(6) รัตนฆรเจดีย์+(7) อชปาลนิโครธ+(8) มุจลินท์ +(9) ราชายคณะ+(10) เสาศิลาของพระเจ้าอโศก สถานที่ทรงรับชฎากุสะ 8 กา จากโศตถิยพราหมณ์แล้วนำไป ปลูกเป็นบัลลังก์ที่ตรัสรู้ได้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ในวันเพ็ญขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 (วิสาขบูชา) ก่อนพุทธศักราช 45 ปี ถวายผ้าห่มเป็นพุทธบูชา เวียนเทียนทักษิณารอบต้นพระศรีมหาโพธิ์+จากนั้นให้ท่านอิสระทานุญให้พระปิดทอง
- เย็น/ค่ำ บริการอาหารเย็น+พักที่ศูนย์ปฏิบัติการมานาชาติธรรมहरषा (DIMC.) ห้องละ 2-3 เตียง มีน้ำอุ่น ฟรี ! wifi
- หมายเหตุ: A2 : บริการอาหารเย็น+พักที่โรงแรม OM International/Tathagat/Nerachra/Taj Darbar/หรือเทียบเท่า
- วันที่สอง** พุทธคยา-นาลันทา-หลวงพ่อดำ-ราชคฤห์-เวพวัน-เขาคิชฌกูฏ-โตธาราม
- 05.30 น. บริการอาหารเช้าที่ศูนย์+เดินทางไปราชคฤห์ เมืองหลวงแคว้นมคธ ที่เคยยิ่งใหญ่ของพระเจ้าพิมพิสาร (70 กม.)
- 08.00 น. เดินชูดงค้ำขึ้นสู่ (1) เขาคิชฌกูฏ+นมัสการพระคันธกุฎีที่ประทับของพระพุทธเจ้า+กุฎิพระอานนท์พุทธอุปัฏฐาก+ ถ้ำสุกรขาตา ที่พระสารีบุตรบรรลุประอรหัตต์+ถ้ำพระมหาโมคคัลลานะ+หน้าผาเชิงเขาคิชฌกูฏ สถานที่พระเทวทัตต์ กลิ้งหินใส่พระพุทธเจ้าหมายปลงพระชนม์ ทำโลหิตุปปบาท+ (2) ชิวกัมพวัน วัดและโรงพยาบาลหมอชีวกโกมารภัจจ์
- 11.30 น. บริการอาหารกลางวัน ณ วัดไทยนาลันทา+จากนั้นเดินทางไปสู่ “บ้านนาลันทา” ซึ่งเป็นบ้านเกิดของพระสารีบุตรและ พระมหาโมคคัลลานะ+นมัสการ (3) หลวงพ่อดำ อายุ 1,400 กว่าปี สร้างในสมัยพระเจ้าทเวาปาละ ที่ศักดิ์สิทธิ์ไม่ถูกไฟไหม เมื่ออดีตครั้งถูกอิสลามเผาในปี พ.ศ.1766 อิสระให้ท่านนั่งรถม้า (คันละ 150 รูปี) หรือเดินทางเท้าไปวิหารหลวงพ่อดำ

- 14.00 น. (3) ชมมหาวิทยาลัยนาลันทา เป็นมหาวิทยาลัยพุทธศาสนาแห่งแรกที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในโลก มีพระสงฆ์ นักศึกษาประมาณ 10,000 รูป ครูอาจารย์ 1,500 คน+พระสถูปใหญ่บรรจุพระอรหันตธาตุของพระสารีบุตร
- 15.30 น. (4) “มาฆบูชาวลีก” ย้อนรอยอดีตครั้งพุทธกาล ณ วัดเวฬุวัน วัดแห่งแรกในโลกที่พระเจ้าพิมพิสารได้สร้างถวาย ซึ่งพระอริยสงฆ์สาวก 1,250 รูป ส่วนเป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทามาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย พระพุทธเจ้าแสดง โอวาทปาฏิโมกข์ ทำให้เกิดวัน “มาฆบูชา” ขึ้นในโลก+(5) ชมตโปธาราม ที่อาบ น้ำแร่ร้อนแบ่งตามชั้นวรรณะ 4
- 16.00 น. (6) ชมคุกเป็นคุ่มขังพระเจ้าพิมพิสาร+(7) รอยเกวียนโบราณ+(8) ถ้ำมหาสมบัติของพระเจ้าพิมพิสาร+กลับพุทธคยา
- เย็น/ค่ำ - ถึงพุทธคยา+บริการอาหารเย็น+และพักที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมฯ (DIMC.)+ทำบุญทอดผ้าป่าเพื่อสร้างวัดไทยโพธิ์วิหาร
- ชื่อที่ดินพร้อมอาคาร 4 ชั้น 45 ห้อง พื้นที่ 25,000 ตารางฟุตๆ ละ 1,000 บาท หรือ เป็นเจ้าภาพกุฏิสงฆ์ 1 ห้องๆ ละ 200,000 บาท

หมายเหตุ: A2 : บริการอาหารเย็น+พักที่โรงแรม OM International/Tathagat/Nerachra/Taj Darbar/ หรือเทียบเท่า

วันที่สาม	พุทธคยา – เวสาลี – วัดป่ามหาวัน – ปาวาลเจดีย์ – กุสินารา
06.00 น.	บริการอาหารเช้าที่ศูนย์+ออกเดินทางไปกุสินารา ผ่านเมืองปัตนะ (อดีตปาฐติบุตรที่เคยยิ่งใหญ่ของพระเจ้าอโศก)
11.30 น.	ถึงเวสาลี เมืองหลวงแคว้นวัชชี+บริการอาหารกลางวัน (แพ็ค) ณ ร้านอาหาร ริมสระ โบกขรณีหน้าเมืองเวสาลี
12.30 น.	นมัสการ (1) พระสถูปปาวาลเจดีย์ สถานที่ที่พระพุทธองค์ทรงปลงอายุสังขารว่าจะปรินิพพานภายใน 3 เดือน
14.00 น.	ถึง (2) วัดป่ามหาวัน สถานที่เกิดขึ้นแห่งภิกษุณีสงฆ์องค์แรกของโลก คือ พระนางมหาปชาบดีโคตรมี+นมัสการ พระสถูปกุฎาคารศาลา+ชมเสาศีหอนอโศก มีรูปปั้นสิงโตอยู่บนหัวเสาที่ยังสมบูรณ์อยู่มีสองแห่ง ณ ที่นี่ และสังกัส

สนคร+นมัสการ“พระคันธกุฎี” ที่ประทับทรงจำพรรษาที่ 5 ของพระพุทธเจ้า ซึ่ง
เจ้าลิจฉวีพระนามว่ามหาลิได้ทูล

อาราธนาให้เสด็จมาโปรดชาวเมือง เป็นต้นกำเนิดแห่งน้ำพระพุทธรมนต์ที่พระ
อานนท์ได้เรียนบทรัตนสูตรและ

รับประทานบาตรมาประพรมทั่วเมืองเวสาลี ทำให้ภัยทั้ง 3 คือ ทุพภิกขภัย+อหิวา
ตกภัย+อมนุสสภัย อันตรายหายไป

15.00 น. ออกเดินทางไปกุสินารา ผ่านหมู่บ้านเกสรिया+นมัสการ (3) เกสเรียดูปลูก สร้าง
สมัยเดียวกับ “สาญจีตูป”

19.00 น. ถึงกุสินารา+บริการอาหารค่ำ+ทอดผ้าป่าบำรุงวัด+พักที่วัดไทยกุสินารา หรือวัดธิ
เบต/วัดมหินดอร์ในเครือวัดไทยฯ

หมายเหตุ : สำหรับ A2 พักโรงแรม : บริการอาหารเช้า+พักที่โรงแรม Lotus Nickko/
Imperial/Monta/Adelphi Grande

วันที่	สถานที่
วันที่ 1	กุสินารา (อินเดีย) - ลุมพินี (เนปาล) มายาเทวีวิหาร-เสาหินอโศก
06.00 น.	บริการอาหารเช้าที่วัดไทยฯ+เดินทางสู่ “ศาลวโนทยาน” ของเจ้ามัลละกษัตริย์ เมืองกุสินารา นมัสการ
เช้า (1)	ปรีนิพพานตูป ซึ่งพระเจ้าอโศกสร้างครอบสถานที่ปรีนิพพานของ พระพุทธเจ้า+(2) ปรีนิพพานวิหาร ซึ่งโอปุกุญ และอุโปหลง ชาวพม่าสร้างถวาย พ.ศ.2470 นำคณะสวดมนต์เจริญ สมาธิภาวนา ณ เบื้องหน้าองค์ พระพุทธอนุปฏิรูปไสยาสน์ พระนอนปางปรีนิพพาน ซึ่งนายช่างชาวเมืองมกุราชื่อ “ธินา” สร้าง พ.ศ.950 + นมัสการ (3) มณฑป ที่ประดิษฐานพระพุทธศรีระ+(4) มกุฎพันชนเจดีย์ สถานที่ ถวายพระเพลิงพระพุทธศรีระ (5) โทณพราหมณ์เจดีย์ ที่โทณพราหมณ์แบ่งพระบรมสารีริกธาตุให้แก่ราชทูตทั้ง 7 เมือง รวมกุสินาราเป็น 8 เมือง
11.00 น.	บริการอาหารกลางวันที่วัดไทยฯ/โรงแรม+หลังอาหารให้ท่านเยี่ยมชมวัด+ถ่ายรูป ที่ระลึก ณ พระมหาธาตุเจดีย์
12.00 น.	จากนั้นเดินทางสู่สวนลุมพินี ประเทศเนปาล (ระยะทาง 190 กม./5 ชม. เตรียม Passport มอบให้ทางบริษัทฯ)

- 15.30 น. ถึงด่านชายแดนแวะพักเข้าห้องน้ำ วัดไทย 960+ดื่มชากาแฟ+ทานโรตี่ (ขณะ
เจ้าหน้าที่ ทำเอกสาร ตม.อินเดีย-เนปาล)
- 16.30 น. ถึง “สวนลุมพินี” สถานที่ประสูติของพระพุทธเจ้า+สวนมณฑลเจริญสมาธิเวียน
เทียน ณ (6) เสาหินพระเจ้าอโศก
และ+(7) มายาเทวีวิหาร อนุสรณ์สถานแห่งการประสูติกาล ภายในวิหาร มีซากอิฐ
โบราณอายุ 2,300 กว่าปี
มีหินแกะสลักเป็นรูปแสดงการประสูติของเจ้าชายสิทธัตถะ ขณะที่พระนางสิริ
มามายาเทวีทรงประทับยืนเหนี่ยว
กิ่งไม้สาละ ซึ่งประสูติจากพระพุทธรูปมารดาในท่าประทับยืน ทรงย่างพระบาทได้ 7
ก้าว แล้วทรงเปล่งอาสภิวาจา
+(8) ชม “สระโบกขรณี” เป็นสถานที่ทรงสนานของพระพุทธรูปมารดาในวันเพ็ญ
ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 (ก่อน พ.ศ. 80 ปี)
- 18.00น. A1/A2 : บริการอาหารเช้า+พักที่โรงแรม little Buddha/Ananda/
Zampala/Buddhmay/Lumbini Green หรือเทียบเท่า
- วันที่ห้า** ลุมพินี-สาวัดถิ (อินเดีย)-อนาถบิณฑิกะ-องคุลิมาล-เชตะวัน
- 06.00 น. บริการอาหารเช้าที่โรงแรมฯจากนั้นเดินทางผ่านด่านพรมแดน เนปาล-อินเดีย
ผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมือง
- เช้า เยี่ยมชมวัดไทย 960 เข้าห้องน้ำ+ทานโรตี่ฯ+เดินทางสู่สาวัดถิ อดีตเมืองหลวง
แคว้น โกลศที่ยิ่งใหญ่ของพระเจ้า
ปเสนทิโกศลมหาราช อัครศาสนูปถัมภ์ที่สำคัญ ซึ่งพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่สาวัด
ถินานที่สุด รวม 25 พรรษา
โดยประทับอยู่ที่วัดเชตะวันมหาวิหาร ซึ่งอนาถบิณฑิกะเศรษฐีสร้างถวาย 19
พรรษา และวัดบุพพาราม ซึ่ง นางวิสาขาสร้างถวาย 6 พรรษา มีประชากร 7 โกฏิ
(70 ล้านคน) ปัจจุบันเหลือเนื้อที่ประมาณ 80 ไร่ 32 เอเคอร์
- 11.30 น. บริการอาหารกลางวัน (แพ็ค/กล่อง) ระหว่างทาง+เดินทางต่อถึงเมือง “สาวัดถิ”
ราชธานีแคว้น โกลศ
- 15.30 น. นมัสการยมกปาฏิหาริย์ สถานที่แสดงปาฏิหาริย์เป็นคู่ๆ ตามอาการ 32 ของ
พระพุทธเจ้า มีน้ำและไฟไหลออก
คนละทาง ก่อนเสด็จขึ้นไปจำพรรษาบนดาวดึงส์เทวโลก ในพรรษาที่ 7 แล้วเสด็จ
ลงจากสวรรค์ที่สังกัสสนคร

- ทัศนศึกษาบ้านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ผู้มีก้อนข้าวแก่คนอนาถา สร้างโรงงาน 6 แห่ง
 อัครมหาอุบาสกอันดับหนึ่ง
- 16.30 น. นำคณะสวดมนต์เจริญสมาธิภาวนา ณ วัดพระเชตะวันมหาวิหาร ซึ่งพระพุทธองค์
 ประทับอยู่นานที่สุด รวม 19
- เย็น พรรษา เป็นศูนย์กลางเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่สำคัญ นมัสการ“พระคันธกุฎี”
 ประจำฤดูร้อน-ฤดูหนาว-ฤดูฝน
 โรงอุโบสถเป็นที่ทำสังฆกรรม ต้นกำเนิดอุโบสถในปัจจุบัน+ธรรมสภาใหญ่
 สถานที่แสดงธรรม+กุฎิพระอสีติ
 มหาสาวก 80 รูป เช่น พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระอุบาลี พระสีวลี พระ
 ราชุล พระองคุลิมาล ฯลฯ
 เป็นต้น+นมัสการต้นอนันตโพธิ์ ซึ่งพระพุทธองค์ทรงรับสั่งให้พระมหาโมคคัล
 ลานะนำเมล็ดพันธุ์มาจาก
 พุทธคยา พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงเพาะชา อนาถบิณฑิกะเศรษฐีขุดหลุมปลูก และ
 พระอานนทผู้ดูแลรักษา
 จึงได้ชื่อว่า “อนันตโพธิ์” มีอายุยืนยาวมาถึงปัจจุบัน 2,500 กว่าปี+เจดีย์พระ
 อรหันต์ 8 ทิศ นำสวดพระลาภามูชาฯ
- 19.00 น. เดินทางถึงเมือง “สาวัดตี” บริการอาหารค่ำ+พักวัดไทยเชตะวัน/วัดไทยสาวัดตี/วัด
 เกาหลี หรือวัดพุทธนานาชาติ

หมายเหตุ : สำหรับ A2 พักโรงแรม : บริการอาหารเย็น+พักที่โรงแรม Lotus
 Nickko/Pawan/Ashoka

วันที่หก	สาวัดตี-พาราณสี-พิพิธภัณฑสถาน-ปฐมเทศนา ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน
05.30 น.	บริการอาหารเช้าที่วัดไทยฯ+จากนั้นไปเมืองพาราณสี (ระยะทางประมาณ 320
กม./8-9 ชั่วโมง)
เช้า/เที่ยง/บ่าย-บริการอาหารกลางวัน (แพ็ค) ระหว่างทาง+จากนั้นเดินทางต่อไป
จนถึงสารนาถ เมืองพาราณสี
15.30 น.	ชมพิพิธภัณฑสถาน มีพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา เป็นหินแกะสลักสมัยคุปตะ
ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1
จาก Unesco องค์การสหประชาชาติ+ชมหินแกะสลักหัวสิงห์ 4 หัว ประจำ 4 ทิศ+
พุทธรูปและเทวรูปต่างๆ มากมาย

- 16.00 น. ถึงป่าอติปตนมฤคทายวัน สถานที่แสดงปฐมเทศนา ทศนศึกษาและนมัสการ (1) ชัมมราชาสถูป สถานที่แสดง
- อนัตตลักขณสูตร โปรดพระปัญญาวัคคีย์ได้บรรลุพระอรหันต์ในวันแรม 5 ค่ำ เดือน 6 สูง 60 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง 13 เมตร ปัจจุบันเหลือ 1 เมตร (2) พระมุลคันธกุฎี สถานที่ประทับจำพรรษาแรกของพระพุทธเจ้า สูง 61 เมตร กว้าง 18 เมตร ปัจจุบันเหลือ 5 เมตร ซึ่งพระเจ้าอโศกสร้างครอบไว้ ให้ท่านอริยฐานจิตมีบ้านเรือนที่อยู่เย็นเป็นสุข
- (3) เสาศิวกร สูง 15.25 เมตร ด้านบนมีสิงห์ 4 หัว หันหลังชนกัน ตราราชการอินเดียปัจจุบันอยู่ที่พิพิธภัณฑสถาน
- (4) ยสเจดีย์ สถานที่แสดงอนุปพิภพโกธา โปรดยสกุลบุตร (5) ชัมเมกขสถูป สถานที่แสดงปฐมเทศนาโปรด
- ปัญญาวัคคีย์ โดยพระอัญญาโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรมเป็นองค์แรก สถานที่เกิดขึ้นแห่งวันอาสาฬหบูชา
- สาธยายพระธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ปฏิบัติธรรม และเวียนเทียนองค์มหาสถูปใหญ่ สูง 33 เมตร มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 28 เมตร ซึ่งพระเจ้าอโศกสร้าง พ.ศ. 234 พระสมณปาเทียนมาถึงที่นี่ พ.ศ. 943-953 พระถังซำจั๋งมาที่นี่ พ.ศ. 1173-74 และอเล็กซานเดอร์ ค้านิ่งแฮม (เกิดลอนดอน/อังกฤษ 13 ม.ค. 1814/2357 - 28 พ.ย. 1893/2436 อายุ 19 ปี จึงมาเป็นวิศวกรที่อินเดีย ดิถยศรีอยุธยา ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งโบราณคดีอินเดีย) ได้ขุดค้นพบ พ.ศ. 2378
- 20.00 น.- ถึง “สารนาถ” บริการอาหารค่ำ+ทำบุญทอดผ้าป่าบำรุงวัด+และพักที่วัดไทยสารนาถ (ห้องละ 3-4 คน)

หมายเหตุ : A2 พักโรงแรม : บริการอาหารค่ำ+พักที่โรงแรม Meridian / Hidustan International / Ideal Tower หรือเทียบเท่า

วันที่เจ็ด	พาราณสี-พุทธคยา ต้นพระศรีมหาโพธิ์ -ช้อปป์ิงตลาดพุทธคยา
	หมายเหตุ : การล่องเรือคงคาให้เลือก 1 ใน 2 (1) เวลาเช้ารุ่งอรุณพระอาทิตย์ขึ้น (2) เวลาเย็นพระอาทิตย์ตกดินชมพิพิธคงคาอาระดี
04.30 น.	ตื่นนอนเตรียมตัวออกเดินทางไปท่าเรือราชฆาต หรือท่าทศเมศ (ควรไปล่องเรือก่อนแล้วกลับมาอาบน้ำที่หลัง)
05.00 น.	ออกเดินทางไปล่องเรือแม่น้ำคงคา+ชมทำนํ้ามณีกรรณิกา ที่เผาศพซึ่งไฟไม่เคยดับเลยประมาณ 4,000 กว่าปี ท่าทศเมศที่ชาวฮินดูอาบน้ำล้างบาป+ บูชาพระแม่คงคา+บูชาสุริยเทพ+พระอาทิตย์ขึ้นเหนือริมฝั่งคงคาที่สวยงาม
07.30 น.	บริการอาหารเช้าที่วัดไทยฯ+จากนั้นเดินทางไปสวนนาถ ณ ตำบลเป็นที่แสดงปฐมเทศนา (ประมาณ 500 เมตร)
09.00 น.	บริการอาหารกลางวัน+จากนั้นชมเจ้าคันธิสถูป สถานที่พระพุทธเจ้าพบปัญจวัคคีย์ครั้งแรกหลังตรัสรู้ พระเจ้าอโศกสร้างปี พ.ศ.236 ซึ่งพระเจ้าหุมายุ่นมาหลบภัยถึง 15 ปี พ.ศ.2075 และพระเจ้าอัครบารค์ดัดแปลงเป็นเจดีย์แปดเหลี่ยม เที่ยง/บ่าย- บริการอาหารเที่ยง (แพ็ค) +ถึงพุทธคยา เข้มชม “วัดพุทธนานาชาติ” เช่น วัดภูฐาน มีจิตรกรรมฝาผนังปูนที่สวยงาม+วัดญี่ปุ่น ไหว้หลวงพ่อดุสิต+สวดมนต์ทำวัตรเย็น+เจริญสมาธิภาวนา ณ ต้นพระศรีมหาโพธิ์
เย็น/ค่ำ	อิสระให้ช้อปป์ิงสินค้านานาชาติที่ตลาดพุทธคยา เช่น ผ้าไหม รูปภาพ วัตถุมงคล ล้อเก็ตเครื่องบูชาต่างๆ ฯลฯ บริการอาหารเย็น+ร่วมทำบุญซื้อที่ดินสร้างวัดไทยโพธิวิหาร+พักที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมฯ (DIMC.) ห้องละ 2-3 เตียง ฟรี ! wifi

แนะนำ: ศูนย์ปฏิบัติธรรมนานาชาติธรรมहरยา (Dhammahansa International Meditation Center) ของวัดไทยโพธิวิหารพุทธคยา (ได้รับอุปถัมภ์จากบริษัทในเครือธรรมहरยา เป็นที่ตั้งสำนักงานวัดไทยโพธิวิหาร อยู่ห่างจากต้นโพธิ์ 500 เมตร) ได้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นมูลนิธิฯ จากรัฐบาลอินเดียแล้ว ได้ซื้อที่ดินพร้อมตึกอาคาร 4 ชั้น 45 ห้องนอน (เท่ากับ 45 พรรษาที่ประกาศพระศาสนา) งบประมาณ 40 ล้านบาท (80 ล้านบาท) ยังขาดอีก 15 ล้านบาท

หมายเหตุ: A2 : บริการอาหารเย็น+พักที่โรงแรม OM International/Tathagat/Bodhgaya Gautam/Taj Darbar/หรือเทียบเท่า

วันที่แปด	พุทธศยา-ต้นพระศรีมหาโพธิ์-ช้อปโป่งสินค้า-ย่างกุ้ง- เจดีย์ชเวดากอง
05.30 น.	บริการอาหารเช้าที่ศูนย์ฯ/โรงแรมฯ+ออกเดินทางไป “ดงคสิริ” สถานที่ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา เป็นเวลา 6 ปี
เช้า	นมัสการถ้ำ “ดงคสิริ” สถานที่พระมหามุรุษโพธิสัตว์ทรงมาบำเพ็ญทุกรกิริยา คือการกระทำที่บุคคลกระทำได้
09.00 น.	อิสระให้ท่านไปนมัสการต้นพระศรีมหาโพธิ์กราบลาพระพุทธรูปเมตตา+ช้อปโป่งสินค้าที่ตลาดพุทธศยา พอสมควรแก่เวลา
11.30 น.	บริการอาหารกลางวัน ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรม+จากนั้นเดินทางไปสนามบินศยา+เช็คอินแจกบัตรที่นั่งโดยสาร
14.20 น.	ออกเดินทางสู่ย่างกุ้ง+พม่า โดยสารการบิน MYANMAR AIRWAYS เที่ยวบินที่ 8M336 (มีบริการอาหาร)
17.40 น.	ถึงสนามบินย่างกุ้ง พม่า+ผ่านพิธีตรวจคนเข้าเมือง ต่อรถโค้ชเดินทางสู่ย่างกุ้งอดีตเมืองหลวงก่อนย้ายไปเนปีดอร์
19.00 น.	บริการอาหารค่ำที่โรงแรม+จากนั้นไปนมัสการ “พระมหาเจดีย์ชเวดากอง” พิเศษ : เชิญท่านสัมผัสบรรยากาศความงดงามอลังการและดูเพชรนิลจินดาบนยอดชเวดากอง
20.00 น.	A1/A2 : บริการอาหาร ณ ภัตตาคาร+พักโรงแรม Millennium/Grand United/Ibis หรือเทียบเท่าระดับ 3+4 ดาว
วันที่เก้า	ย่างกุ้ง-เจดีย์โบทาทอง-เทพทันใจ-พระนอนตาวาน-ปางช้างเผือก-สุวรรณภูมิ
07.00 น.	บริการอาหารเช้าที่โรงแรม+นมัสการ”พระเจดีย์โบทาทอง” “ไหว้ขอพรจากองค์” เทพทันใจ”ที่ศักดิ์สิทธิ์” ซึ่งเป็นผู้รักษาพระเกศาธาตุ ชาวพม่าเชื่อว่าถ้าขอพรหนึ่งอย่างแล้วจะได้สมดังปรารถนาเร็วทันใจ
11.30 น.	บริการอาหารเที่ยง ณ ภัตตาคาร พิเศษเมนูเป็ดปักกิ่ง
13.00 น.	นมัสการพระนอนใหญ่ตาวาน หรือ เจาทัจจิ ศิลปะพม่ามีขนาดที่งดงาม
15.00 น.	ถึงสนามบินย่างกุ้ง หัวหน้าทัวร์บริการเช็คอินแจกบัตรที่นั่งโดยสาร+โหลดกระเป๋าสัมภาระไม่เกิน 20 กก.+ผ่านด่าน ตม.พม่า
16.30 น.	ออกเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยสายการบิน MYANMAR AIRWAYS เที่ยวบินที่ 8M331 นอนพักผ่อนบนเครื่อง
18.15 น.	ถึงสุวรรณภูมิ โดยสวัสดิภาพ พร้อมเก็บความทรงจำ+ความประทับใจ “อิมมูญอุ่นใจไปกับธรรมหรรษาทัวร์”

เงื่อนไขบริการทัวร์ : ท่านละ A1:36,900.-บาท / A2: 43,900.-บาท

A1 : พักโรงแรม 2+วัดไทย 3+ศูนย์ธรรมहरรรษา 3 คืน รวม 8 คืน ท่านละ 36,900.-

A2 พักโรงแรม 8 คืน ท่านละ 43,900.- บาท (ห้องละ 2 คน) พักเดี่ยวเพิ่ม 10,000.- (เฉพาะ พระสงฆ์+สามเณร+แม่ชีมีหนังสือสุทธิบรรณ ลดท่านละ 2,900.- บาท) วันสมัคร/รับ Passport จ่ายมัดจำก่อน 15,000.- บาท/ส่วนที่เหลือก่อนเดินทาง 30 วัน

หลักฐานในการเดินทาง : ส่งก่อนวันเดินทางอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 15 วัน

(1) หนังสือเดินทาง (Passport) มีอายุการใช้งานเหลือไม่ต่ำกว่า 6 เดือน

(2) สำเนาบัตรประชาชน+ทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ชุด

(3) รูปถ่ายภาพสีพื้นขาว ขนาดกว้าง 2 นิ้ว ยาว 2 นิ้ว (2 X 2) จำนวน 4 ใบ

หมายเหตุ : บริษัทฯ จะกำหนดนัดเวลาไปทำวีซ่าอินเดีย ผู้เดินทางทุกคนจะ ต้องไปสแกนนิ้วมือด้วยตนเองที่สถานทูตอินเดีย คนที่เคยไปสแกนนิ้วมือแล้ว ใช้พาสปอร์ตเดิมไม่ต้องแสดงตัวสแกนนิ้วมืออีก ส่งเฉพาะเอกสารอย่างเดียว

ข้อควรทราบ : กรณีเลือกพักที่วัดไทยในอินเดีย หรือศูนย์ปฏิบัติธรรม ทางบริษัทฯ ได้จัดปัจจัยถวายชำระหนี้สงฆ์ เป็น

ค่าอาหาร-น้ำไฟ ตามสมควรแก่ฐานะของวัดแล้ว ถือเป็นประเพณีปฏิบัติที่ทุกคณะต้องร่วมพิธีทำบุญทอดผ้าป่า เป็นการส่วนตัวให้ทำบุญตามกำลังทรัพย์/ตามศรัทธา ปัจจัยทอดผ้าป่ามิได้นำมาชำระหนี้สงฆ์ ถวายไปใช้ใน กิจกรรมต่างๆ ของวัด ถือเป็นประเพณีปฏิบัติที่ว่า เมื่อเราเข้าไปถึงวัดก็จะทำบุญสร้างบารมี แม้จะไม่ได้พักที่วัด การ ทอดผ้าป่าจะเป็นพิธีการ จะไม่ทำเพียงแค่รวบรวมเงินแล้วใส่ซองถวายวัด บางท่านอาจจะคิดว่าเมื่อซื้อทัวร์ แล้วทำไมต้องมาเก็บเงินทำบุญทอดผ้าป่าอีก ท่านที่จะไม่เข้าร่วมพิธีทอดผ้าป่า เพื่อสะดวกให้เลือกพักที่โรงแรม พักวัดไทยในอินเดีย เพื่อสะดวกในการจัดห้องพัก ควรแยกพักชาย/หญิง มาเป็นคู่ต้องแยกของใช้ส่วนตัวไว้เลย

เงื่อนไขรายการทัวร์ : ให้ผู้เดินทางอ่านทำความเข้าใจก่อนซื้อทัวร์ อัตรานี้รวม :- (อัตราค่าบริการข้างบน)

- ค่าตัวเครื่องบินชั้นประหยัด ไป-กลับ กรุงเทพฯ-ย่างกุ้ง-คยา-กรุงเทพฯ
- ค่าวีซ่าอินเดีย-เนปาล+คาร์ตไคซ์ปรับอากาศ
- ค่าที่พักศูนย์ปฏิบัติธรรม+วัด ไทยฯ/วัดนานาชาติ +โรงแรม 1 (9 คืน)
- ค่าอาหาร+ค่าเข้าชมสถานที่ซึ่งระบุไว้ในรายการ

- ค่าระวางน้ำหนัก 20 กิโลกรัม กรณีน้ำหนักเกินต้องจ่ายเองตามอัตราที่สายการบินกำหนด (น้ำหนักเกินไม่รวมค่าตัว)
- ประกันภัยในการเดินทาง กรณีที่เสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุ จะคุ้มครองเป็นจำนวนเงิน 1,000,000 บาท (คุ้มครอง)

ผู้เอาประกันภัย อายุระหว่าง 1-75 ปี และกรณีที่ผู้เอาประกันภัยอายุ 6 เดือน ไม่ถึง 1 ปี หรือระหว่าง 75-85 ปี คุ้มครอง

50 % ของวงเงินเอาประกันภัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของกรมธรรม์ ในกรณี ผู้เอาประกันภัยอายุสูงกว่า 85 ปี

ทางบริษัทฯ ขอสงวนสิทธิ์ในการคุ้มครอง คือ ไม่มีการคุ้มครองตามเงื่อนไขในกรมธรรม์ของบริษัท ประกันภัยฯ)

อัตรานี้ไม่รวม :- (อัตราค่าบริการข้างบน)

- ค่าใช้จ่ายส่วนตัว หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในรายการ
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% และ ภาษีหัก ณ ที่จ่าย 3 %
- ค่าบริการและค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ไม่ระบุไว้ในรายการ
- ทิปมัคคุเทศก์ท้องถิ่น+คนขับรถ+เด็กรถ+เด็กขนกระเป๋าตามวัด+โรงแรม อินเดีย-เนปาล-พม่า เก็บทิปรวม คนละ 800 บาท และทิปหัวหน้าทัวร์ไทย ให้ตามความเหมาะสมที่ท่านพึงพอใจ ทั้งนี้ จะเก็บวันแรกที่เดินทางถึงอินเดีย เพราะต้องจ่ายทิปทุกวัน

หมายเหตุ :- นิมนต์พระธรรมวิทยากร/เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิทยากร ได้จัดบุญชากรรมไว้แล้ว ท่านจะถวายเพิ่มได้ตามศรัทธา

เงื่อนไขการจองทัวร์+กรณียกเลิก+และอื่นๆ

- กรุณาวางเงินมัดจำ ท่านละ 10,000 บาท หลังจากที่ได้ทำการจอง และที่นั่งจะถูกยืนยันเมื่อได้รับคำมัดจำแล้วเท่านั้น
- หลังจากชำระค่ามัดจำแล้ว สามารถเปลี่ยนชื่อผู้เดินทางได้ ก่อนที่บริษัทฯ จะทำการออกตั๋วล่วงหน้า 1-2 อาทิตย์ หรือถ้าออกตั๋วแล้ว บางสายการบินเปลี่ยนชื่อผู้เดินทางได้ ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนด หรือบางสายการบินเปลี่ยนชื่อไม่ได้
- ยกเลิกก่อนการเดินทาง 30 วันขึ้นไป คืนเงินทั้งหมด เว้นแต่กรณีออกตั๋วเครื่องบินแล้ว หักเงินค่าตัวที่จ่ายแล้วตามเป็นจริง

- ยกเลิกก่อนการเดินทาง 15-29 วัน เก็บค่าใช้จ่าย ยึดเงินมัดจำทั้งหมด ในทุกกรณี
- ยกเลิกก่อนการเดินทาง 7 – 14 วัน เก็บค่าใช้จ่าย 50% ของราคาทัวร์ในทุกกรณี
- ยกเลิกการเดินทางน้อยกว่า 1-6 วัน ขอสงวนสิทธิ์เก็บค่าใช้จ่ายทั้งหมด 100 % ของราคาทัวร์ในทุกกรณี
- บริษัทฯ ขอสงวนสิทธิ์ที่จะเปลี่ยนแปลงรายการในทัวร์นี้ เมื่อเกิดเหตุจำเป็นสุดวิสัยจนไม่อาจแก้ไขได้ เช่น ภัยธรรมชาติ การจลาจล และจะไม่รับผิดชอบใดๆ ในกรณีที่สูญหาย สูญเสียหรือได้รับบาดเจ็บที่นอกเหนือความรับผิดชอบของหัวหน้าทัวร์
- เนื่องจากรายการทัวร์นี้เป็นแบบเหมาจ่ายเบ็ดเสร็จ หากท่านสละสิทธิ์การใช้บริการใดๆ ตามรายการ หรือ ถูกปฏิเสธเข้าเมืองโดยด่านตรวจคนเข้าเมืองต้นทางหรือปลายทาง ไม่ว่าจะในกรณีใดก็ตาม ทางบริษัทฯ ขอสงวนสิทธิ์ไม่คืนเงินให้ในทุกกรณี
- เมื่อท่านได้ชำระเงินมัดจำหรือทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการชำระผ่านตัวแทนของบริษัทฯ หรือชำระโดยตรงกับทางบริษัทฯ ทางบริษัทฯ จะขอถือว่าท่านรับทราบและยอมรับในเงื่อนไขข้อตกลงต่างๆ ที่ได้ระบุไว้ในรายการแล้วทั้งหมด
- ตัวเครื่องบินเป็นตัวราคาพิเศษ หากท่านไม่เดินทางพร้อมคณะไม่ว่าจะด้วยเหตุใดก็ตาม ไม่สามารถนำมาเลื่อนวันเดินทางหรือคืนเงินได้ บางกรณีอาจจะเปลี่ยนชื่อผู้เดินทางได้โดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่สายการบินกำหนด
- กำหนดการเดินทางอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เพื่อความเหมาะสม กรณีจำเป็นต้องเปลี่ยนสายการบิน ทางบริษัทฯ จะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนการเดินทาง ทั้งนี้ บริษัทฯ จะยึดถือผลประโยชน์ ตลอดจนความปลอดภัยของคณะผู้เดินทางเป็นสำคัญ
- สำหรับผู้โดยสาร ที่ไม่ได้ถือ PASSPORT ไทย หรือต่างด้าว ผู้โดยสารต้องรับผิดชอบเรื่องเอกสาร (VISA) หรือการแจ้งเข้า

แจ้งออกประเทศไทยเอง ทางบริษัทฯ ทัวร์ จะไม่รับผิดชอบต่อกรณี ที่ด่าน ตม.ไทย ปฏิเสธในการเข้าและออกจากประเทศ

เชิญร่วมสร้างวัดไทยโพธิวิหาร พุทธคยา อินเดีย : ของคนไทย เพื่อคนไทย โดยคนไทย
 ธรรมहरयाทัวร์อุปถัมภ์

ขอเชิญร่วมทำบุญเป็นเจ้าภาพสร้างวัดไทยโพธิวิหาร พุทธคยา รัฐพิหาร อินเดีย ณ บริเวณ
ต้นพระศรีมหาโพธิ์ บูชาสถานที่ตรัสรู้ อยู่ห่างไม่ไกล 400-500 เมตร

1. เจ้าภาพซื้อที่ดินและตึกอาคาร พื้นที่ 25,000 ตารางฟุต ๆ ละ 1,000 บาท
2. เจ้าภาพสร้างห้องพักสงฆ์และผู้แสวงบุญ 45 ห้อง ๆ ละ 200,000 บาท
3. เจ้าภาพสร้างฐานพระประธาน “พระพุทธเมตตา”- อาสนสงฆ์ กองทุนละ 500 บาท
4. เจ้าภาพปูกระเบื้องรอบอาคาร กองทุนละ 500 บาท หรือตามศรัทธา

โอนเงินทำบุญ : ในนาม “พระมหาปิยะฉัฐ กิตฺติโสภโณ- ดร.นิติกานต์ ชรรณหรรษากุล” (วัดไทย
โพธิวิหาร) บัญชีออมทรัพย์ สาขาเซ็นทรัล ปิ่นเกล้า ธนาคาร กสิกรไทย 013-3-29169-5 กรุงเทพฯ
031-0-24803-5 กรุงเทพฯ 909-013023-9 ไทยพาณิชย์ 264-2-58677-3

4.2 การบริการของทัวร์

1. บริการจัดนำเที่ยวไทย ทั่วโลก
2. จำหน่ายตั๋วเครื่องบิน ทั้งในและต่างประเทศ
3. บริการให้เช่ารถโค้ช – รถตู้ปรับอากาศ
4. บริการรับเหมาจัดกรุ๊ปทัศนศึกษา ดูงาน อบรม สัมมนา
5. เชิญฟังข่าวสารการท่องเที่ยว "ชรรณหรรษา" ดำเนินรายการโดย ดร.เบิร์ต ชรรณหรรษา

ทัวร์ และคณะ

- AM.963 ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.30-10.00 น.

- AM.792 ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 23.00-01.00 น.

- ช่อง 8 ที่วิพุดได้ www.thaitv8.com จำนวน PSI 276 ฯลฯ เคเบิลทีวี ทุกวันอังคาร
เวลา 19.00-20.00 น.

รูปที่ 4.1 ที่จัดรายการวิทยุ

ที่มา: บริษัทชรรณหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

เนื่องจากประเทศไทยจะเริ่มก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแบบเต็มตัว ดังนั้นจึงจะเริ่มเห็นสินค้าหรือบริการมากมายเข้ามาตอบโจทย์ลูกค้ากลุ่มนี้มากขึ้น ธุรกิจทัวร์สำหรับผู้สูงอายุก็เป็นหนึ่งในนั้น

ชฎารัตน ภู่วิจิตร ผู้จัดการทั่วไป บริษัท ทัวร์ฟ้าใส จำกัด หนึ่งในบริษัททัวร์ที่หันมาจับกลุ่มลูกค้าผู้สูงวัย ภายใต้ชื่อ “ทัวร์สูงวัย หัวใจฟูรั้งฟูรั้ง” ได้เล่าที่มาของธุรกิจให้ฟังว่าตอนแรกก็เริ่มต้นมาจากการเปิดให้บริการนำเที่ยวเหมือนบริษัททัวร์ทั่วไป จนกระทั่งเริ่มเห็นช่องโหว่จากการให้บริการผู้สูงวัยของบริษัททัวร์ต่างๆ ที่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงได้ จึงหันมาเปิดบริการทัวร์สำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะขึ้นมา โดยรูปแบบสำหรับทัวร์ผู้สูงวัย

เล่าว่าไม่ได้แตกต่างจากโปรแกรมทัวร์ทั่วไปเท่าไรนัก เพียงแต่สิ่งที่เน้นให้ความสำคัญมากขึ้น คือ การใส่ใจรายละเอียดต่างๆ ให้มากขึ้น โดยพยายามคิดว่าสิ่งใดจึงจะเหมาะแก่ผู้สูงอายุ

“รูปแบบหรือโปรแกรมทัวร์อาจไม่ได้แตกต่างจากทัวร์อื่นๆ เท่าไรนัก แต่สิ่งที่เพิ่มขึ้น คือ การใส่ใจรายละเอียดให้มากขึ้น เช่น แต่ก่อนเพื่อไม่ให้เสียเวลาเรามักจะเลือกเดินทางกลางคืน ไปถึงจะได้เที่ยวเลย แต่พอมาทัวร์ผู้สูงอายุเราเปลี่ยนมาเป็นเดินทางแต่เช้าตรู่ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้พักผ่อนเต็มที่ หรืออย่างตอนเช้าที่พัก ถ้าเป็นทัวร์ทั่วไปเราแค่ส่งคีย์การ์ดให้ต่างคนต่างแยกย้าย นัดเจอกันใหม่ตอนไหนก็ว่าไป แต่สำหรับผู้สูงอายุยังไม่จบ เข้าห้องไปแล้วจะเปิดน้ำร้อนยังงัย แอร์ปรับยังงัย อยากดูโทรทัศน์ต้องเปิดตรงไหน รายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เหล่านี้สำหรับเราอาจเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่สำหรับผู้สูงอายุบางทีเขาก็ต้องการความช่วยเหลือ”

กล่าวว่กลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่บริษัทวางไว้ คือ ผู้สูงอายุที่หัวใจยังหนุ่ม ยังอยากท่องเที่ยวหาประสบการณ์ อยากมีเพื่อนฝูง ชอบความบันเทิง มีความทันสมัยอยู่ในตัว ตามคอนเซปต์ที่ตั้งไว้คือ “ทัวร์สูงวัย หัวใจฟูรั้งฟูรั้ง” และด้วยรายละเอียดที่มากกว่าทัวร์อื่นๆ จึงจำกัดจำนวนผู้สูงอายุไว้เพียง 15 คนต่อหนึ่งทริปการเดินทางเพื่อการดูแลได้อย่างทั่วถึง โดยมีโปรแกรมทัวร์ไว้ให้เลือกหลายรูปแบบ ตั้งแต่เที่ยวแบบวันเดียว, 3 วัน 2 คืน, 5 วัน 4 คืน ไปจนถึง 6 วัน 5 คืน ราคาเริ่มต้นตั้งแต่ 970 – 22,900 บาท มีให้เลือกทั้งทัวร์ในประเทศและต่างประเทศ รับตั้งแต่อายุ 55 ปีขึ้นไป ซึ่งชฎารัตน ภู่วิจิตร ผู้จัดการทั่วไป เล่าว่าข้อดีสำหรับการทำงานกับลูกค้าผู้สูงอายุ คือ หากประทับใจหรือรักใคร่แล้วจะรักจริงและยาวนานที่สำคัญยินดีพร้อมที่จะจ่าย ขอเพียงแค่พึงพอใจ

“ถ้าเป็นลูกค้าทั่วไป เราจะมองที่ราคาเป็นหลัก ราคาถูก โปรแกรมดี ก็ไปเลย ที่เหลือเดี๋ยวเขาเที่ยวเองได้ดูแลตัวเองได้ สมมติคราวนี้ไปกับบริษัท A แต่คราวหน้าไปเจอบริษัท B ที่ถูกกว่าเขาก็สามารถเปลี่ยนใจได้ แต่สำหรับผู้สูงอายุ ไม่ใช่ เขาไม่มานั่งเทียบราคา ไปกับเจ้าไหนสบายใจเขาก็ไปกับเจ้านั้น เรียกว่ารักแล้วรักเลย มีผู้สูงอายุหลายคนที่เคยไปเที่ยวกับเราแล้วกลับมาใช้บริการต่ออีก 3-4 ทริป บางทีไปชักชวนเพื่อนๆ ให้มาเที่ยวเพิ่มด้วย ลูกค้าหลายคนพูดว่าตั้งแต่มีทัวร์ของเราเกิดขึ้น เขาไม่เหงาเลย ไม่งั้นก็ไม่รู้จะทำอะไรต้องอยู่บ้านคนเดียว ฟังแล้วก็ประทับใจ เป็นฟีลแบล็กที่ดี ซึ่งวัดเป็นตัวเงินไม่ได้ และพอเรายังทำให้ดีขึ้น มันก็ยิ่งสะสมขึ้นไปเรื่อยๆ กราฟ

ยิ่งโตขึ้น ไม่เหมือนการทำทัวร์อื่นๆ จบทริปก็จบกันไป แต่สำหรับทัวร์ผู้สูงอายุยังมีการติดต่อกันมาเรื่อยๆ เหมือนเป็นลุงป้าหน้าอา”

สรุปได้ว่า รูปแบบหรือ โปรแกรมทัวร์ของกลุ่ม Gen B สิ่งที่ต้องเพิ่มคือ การบริการดูแลได้อย่างทั่วถึง ประทับใจใส่ใจรายละเอียด การอำนวยความสะดวกสบายทำให้มีการกลับมาใช้บริการซ้ำอย่างต่อเนื่อง

4.3 ขั้นตอนและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาโครงการตามรอยพระพุทธบาท เนปาล อินเดีย อิมบิณู สุขใจ สไตล์ Gen B ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B จากเอกสารภายในบริษัท เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าฝ่าย และลูกค้าของบริษัทธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ประเทศอินเดียจะต้องมีการทำวีซ่าเข้าประเทศ โดยทางบริษัทจะมีการกรอกข้อมูลการทำวีซ่าให้แก่ลูกค้า โดยจะขอพาสปอร์ตตัวจริง รูปพื้นหลังขาว ขนาด 2x2 จำนวน 3 ใบ สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ การไปประเทศอินเดียจะต้องทำเอกสารยื่นวีซ่า โดยต้องกรอกเอกสารในระบบ <https://indianvisaonline.gov.in/>

รูปที่ 4.2 โปรแกรมกรอกเอกสารในระบบ <https://indianvisaonline.gov.in/>

ที่มา: <https://indianvisaonline.gov.in/>

รูปที่ 4.3 กรอกข้อมูลวีซ่า เนปาล
ที่มา: บริษัทธรรมहरณาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

รูปที่ 4.4 แท็กติดกระเป๋า
ที่มา: บริษัทธรรมहरณาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

DHAMMAHANSA TOURS & TRAVEL CO., LTD.
 2/1 Dhammahansa Building (Floor 10) Bangkok 10700 Thailand E-mail:dhammahansa@dhm.com
 TEL : (66) 02-8944333 Fax : (66) 02-8944300 010-7700000 FAX : (66) 02-8944300

PROGRAM 9 DAYS B - BGN - GAY / GAY - BGN - BKK / BKK - 05 - 14 FEB 2016
 BGN - GAY : 05 FEB 2016 BY 04:00 - DEP. 10:35 A.M. - ARR. 13:50 A.M.
 GAY - BGN : 06 FEB 2016 BY 04:00 - DEP. 11:30 P.M. - ARR. 13:50 P.M.
 BGN - BKK : 14 FEB 2016 BY 04:00 - DEP. 14:30 P.M. - ARR. 17:00 P.M.
 BKK - BGN : 15 FEB 2016 BY 04:00 - DEP. 16:30 P.M. - ARR. 18:15 P.M.

NO.	NAME	SURNAME	Date of Birth	Passport No.	Date of Issue & Expiry
1	MRS. WAZEN	NOXKORN	05/09/1942	AA5499426	20/01/2016 19/01/2017
2	MRS. PRAPATCH	CHACHANAPRAT	25/01/1980	AA1208021	23/10/2014 18/10/2016
3	MISS. THANAPH	KOKA	31/12/1979	AA5318450	15/10/2015 24/05/2020
4	MR. THINAKO	SOPALERT	01/11/1981	AA4488801	05/10/2015 04/10/2020
5	MR. SA-ART	SOPALERT	01/11/1938	AA4488806	05/10/2015 04/10/2020
6	MRS. PRANO	SOPALERT	17/07/1951	AA4388817	27/07/2015 26/07/2020
7	MRS. AMON	SOPALERT	06/09/1973	AA4488811	05/10/2015 04/10/2020
8	MRS. MUMMART	SOPALERT	01/11/1981	AA4488812	05/10/2015 04/10/2020
9	MR. ANU	MERNMUNG	30/05/1970	T745473	04/10/2017 03/10/2017
10	MISS. SUDORN	MOENMUNG	26/03/1977	AA4488808	05/10/2015 04/10/2020
11	MRS. P. SORN	THATCHAI	27/06/1979	Z409096	01/05/2012 30/04/2017
12	MRS. S. SORN	PHOTHESORN	03/11/1949	AA4438805	27/07/2015 26/07/2020
13	MR. S. SORN	ULANSIP	29/09/1969	AA5196503	14/12/2015 13/12/2020
14	MR. S. SORN	ULANSIP	18/10/1975	AA2240066	12/07/2013 11/07/2018
15	MR. CHALDEMPHOL	SONGPHARM	19/04/1976	AA5336010	02/04/2015 01/04/2020
16	MR. PINYO	VANWAT	25/03/1969	AA5336017	02/04/2015 01/04/2020
17	MRS. JANSAWAT	KETKANGLU	11/12/1950	O559854	18/12/2012 17/12/2017
18	MISS. WATCHARAPORN	W. BOYANGPHOL	28/02/1975	AA5853091	17/11/2015 16/11/2020
19	MISS. PRASORN	PHUNWATTHANAT	14/01/1944	O284127	06/11/2012 07/11/2017
20	MISS. R. SORN	W. LANTHA	17/04/1967	T919741	01/06/2015 31/07/2017

รูปที่ 4.5 รายชื่อลูกค้าและเลขพาสปอร์ต สายการบิน
 ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

รูปที่ 4.6 การบริการอาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุเพื่อสุขภาพ
 ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

รูปที่ 4.7 การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

การประชาสัมพันธ์โปรแกรมเนปาล อินเดีย ผ่านสื่อวิทยุ เราสามารถเลือกกลุ่มผู้ฟังได้ มีความรวดเร็วในการส่งข่าวสาร สามารถส่งข่าวสารไปยังผู้ฟังได้จำนวนมาก เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายโดยเฉพาะกลุ่ม Gen B เป็นการเพิ่มแรงจูงใจ ทำให้นักท่องเที่ยวในกลุ่ม Gen B เกิดความประทับใจในการใช้บริการการท่องเที่ยวกับ บริษัท ธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด เพื่อเป็นการต่อ ยอดให้นักท่องเที่ยวมีการใช้บริการซ้ำอย่างต่อเนื่องสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัท

วิทยุ AM.963 จันทร์-ศุกร์ :09.30- 10.00น, AM.792 เสาร์-อาทิตย์ :23.00-24.00น. โดย ดร. นิติการต์ ธรรมहरษากุล

ขั้นตอนการออกอากาศ

1. เปิดสวิทท์ที่เกี่ยวข้องทุกตัว

- (1) เครื่องมิคซ์
- (2) เครื่องเทป
- (3) เครื่องลิ่งค์ออกอากาศ
- (4) เครื่องมิคซ์ไมค์

2. ยกหูโทรศัพท์ไปยังสถานีวิทยุ

- พล.ม.2 AM.963

02-2435486 / 02-2433495

- วทพ. AM.792

02-3310825 / 02-3312612

3. สถานีวิทยุตอบรับ กดลือคไว้

- วางโทรศัพท์ที่ได้เลย กันนอน
- สายหลุดต้องโทรไปใหม่

4. เปิดสปอตไตเติ้ลนารายการ

5. เปิดไมค์เตรียมออกอากาศ

- เวลาหยุดพูดปิดไมค์กันเสียงหาย

6. เปิดเทป/ซีดี ที่เตรียมไว้แล้ว

- ต้องให้เกียรติยกย่องผู้ดำเนินรายการ
- คำทักทายหลังขึ้นรายการ

ขณะนี้ท่านกำลังรับฟังรายการธรรมहरรรษา โดย ชมรมธรรมहरรรษา มีพระอาจารย์อาทิตย์ พระอาจารย์ธีระพงษ์ และทีมงานธรรมहरรรษาท้าวี่ โดย อาจารย์มหาทิวา ดร.เบ็ร็ด ธรรมहरรรษา อาจารย์มหาคมลสิทธิ์ ธรรมहरรรษา โทร 02-8845684-6

การนำรายการ

****คนตรี**** สุขใจใฝ่บุญ เพิ่มพูนมงคล สร้างกุศลบารมี รักษาประเพณีวัฒนธรรม นำเที่ยวไทยไปทั่วโลก จำหน่ายตัวเครื่องบิน ให้เช่ารถตู้ รถโค้ชปรับอากาศ วีไอพี 8ล้อ 2ชั้น พร้อมชุดเครื่องเสียงระบบคอมพิวเตอร์สมบุรณ์แบบ ราคาเป็นกันเอง บริหารงานโดย ดร.นิติกานต์ ธรรมहरรรษากุล ประธานกรรมการ อิมบุญอุ่นใจ ไปกับธรรมहरรรษาท้าวี่ โทร 02-8845684-6 / 081-9944790

สโลแกนธรรมหรษาทัวร์

เที่ยวสนุก สุขใจ ได้สาระ ไปกับธรรมหรษาทัวร์

ทัวร์อินเดีย-เนปาล-พม่า :4ตำบล 8พุทธสถาน + ชเวดากอง(9วัน)

นมัสการพุทธสังเวชนียสถาน 4ตำบล สถานที่ ประสูติ ที่ตรัสรู้ ดันพระศริมหาโพธิ์ เจดีย์พุทธคยา
ที่แสดงปฐมเทศนา สารนาถ ที่ปรินิพพาน กุสินารา ล่องแม่ย้าคงกา อย่างกึ่ง ชเวดากอง เทพทันใจ

พระนอน ท่านละ36,900บาท โปรแกรม A1

สนใจติดต่อสอบถาม หรือ จองการเดินทาง 02-8845683-6, 081-9944790

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลโครงการ

5.1.1 สรุปผลโครงการ

การปฏิบัติงานที่บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด ในครั้งนี้ได้ปฏิบัติงานตำแหน่งพนักงานฝึกงานฝ่าย Operation ทำให้ได้ทราบข้อมูลขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานด้านต่างๆในเรื่องของ โครงการตามรอยพระพุทธรูปบาท เนปาล อินเดีย อิมบูนู สุขใจ สไตล์ Gen B ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B ซึ่งเป็นการศึกษาปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมในโครงการและศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของคนกลุ่ม Gen B และขั้นตอนต่างๆ รวมถึงเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถเรียนรู้และเข้าใจมากขึ้นจากการปฏิบัติงานด้านตำแหน่งพนักงานฝึกงานฝ่าย Operation นั้นสามารถเรียนรู้งานและปฏิบัติงานได้จริง สามารถทำงานประสานงานกับพนักงานฝ่ายอื่นๆได้และเมื่อเกิดความผิดพลาดด้านเอกสารสามารถแก้ไขได้ซึ่งทำให้เกิดผลดีแก่การทำงานเป็นอย่างยิ่ง สามารถทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเป็นผลดีต่อองค์กร ซึ่งได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.1.2 ปัญหาของโครงการ

เนื่องจากการปฏิบัติงานที่บริษัท ธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด ผู้จัดทำควรมีความรู้เกี่ยวกับระบบทัวร์ และควรมีประสบการณ์ในการทำทัวร์ ซึ่งผู้จัดทำโครงการยังขาด ความรู้เกี่ยวกับระบบทัวร์ต่างๆอย่างถ่องแท้ ทำให้ไม่มีข้อมูลที่จะสื่อสารกับลูกค้า Gen B ซึ่ง เป็นไปค่อนข้างลำบาก ไม่มีประสบการณ์ในการจัดทัวร์ จึงทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงานและดูแลลูกค้า Gen B

5.1.3 การแก้ไขปัญหา

ผู้จัดทำควรศึกษาหาข้อมูลไว้ให้เยอะที่สุด ล่วงหน้าก่อนการจัดทัวร์ Gen B เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมทัวร์ในสถานที่ต่าง ๆ ว่ามีสถานที่ใดบ้างที่น่าสนใจและมีประวัติอะไรบ้าง จะทำให้ง่ายต่อการสื่อสารกับลูกค้า Gen B และเพื่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

5.2 สรุปผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

5.2.1 ข้อดีของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

จากการที่ผู้จัดทำได้ฝึกปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 4 เดือน ในตำแหน่ง พนักงานฝึกงานฝ่าย Operation ทำให้ได้ฝึกทักษะในการปฏิบัติงานจริง ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายรวมทั้งปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด ได้ฝึกความอดทนต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการ และยังได้รับความรู้ในเรื่องโปรแกรมทัวร์ต่าง ๆ แต่ละประเทศ เนื่องจากผู้จัดทำได้ฝึกงานในส่วนของฝ่าย Operation จึงได้มีการสังเกตพบว่ามีเราควรรหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ ที่จะพาลูกทัวร์ ไปทัวร์ และคอยดูแลและสังเกตพฤติกรรมของลูกทัวร์ เพื่อช่วยเหลือและบริการอย่างดี

5.2.2 ปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษามักจะพบปัญหาในเรื่องการที่ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่พาลูกทัวร์ไปและไม่สามารถตอบคำถามของลูกทัวร์ได้ การปรับตัวในการทำงานการกรอกวีซ่าอินเดียล่าช้า การทำงานไม่รอบคอบ แก้ไขคือ ตรวจงานทุกครั้งทำให้เร็วตรงตามเวลาที่กำหนด ศึกษาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มเติม

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการปฏิบัติงานในส่วนงานของของฝ่าย Operation งานค่อนข้างที่จะต้องใช้ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมาก ต้องมีความอดทน รับฟังลูกค้าเป็นอย่างดี และ ควรมีการเตรียมตัวและฝึกหัดเทคนิคการทำงาน เทคนิควิธีการจดจำข้อมูลให้เกิดความแม่นยำ ด้วย มีใจรักในงานที่ทำ การฝึกงานสหกิจศึกษาควรปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการ และปฏิบัติงานอย่างมีสติทุกครั้งเพื่อลดการเกิดความผิดพลาด

บรรณานุกรม

- จำฉันได้ไหม. (2556, 29 กรกฎาคม). *ข้อมูลแสงบุญ อินเดีย*. [เว็บไซต์]. เข้าถึงได้จาก <https://pantip.com/topic/30775989>
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2540). *อารยธรรมไทยพื้นฐานทางประวัติศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เลิฟ แอนด์ ลิฟ เพรส จำกัด.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2542). ข้อคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์. ใน *ปรัชญาประวัติศาสตร์*. บรรณาธิการโดย พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), *พุทธธรรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2531). *หลักการศึกษามหาวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2544). *พุทธวิธีในการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิกจำกัด.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2542). *มองสันติภาพโลกผ่านภูมิหลังอารยธรรมโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- พระประชา ปสนนสมปโน. (2535). *เล่าไว้เมื่อวัยสนธยา*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- พระไพศาล วิสาโล. (2542). *พระธรรมปิฎกกับอนาคตของพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- พระมหาจรรยา สุทธิญาโณ. (2538). *พุทธปัญญากับการศึกษา*. สถาบันปัญญานันตะ ในมูลนิธิภิกขุปัญญานันตะ. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- พระรัตนปัญญาเถระ. (2540). *ชินกาลมาลีปกรณ์*, แปลโดย ร.ต.ท.แสง มนวิฑูร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชวรมณี (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2528). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม*. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พุทธทาสภิกขุ. (ม.ป.ป.). *ธรรมะน้ำ ธรรมะโคลน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.
- พุทธทาสภิกขุ. (2521). *ปฏิจสมุปปาทจากพระโอยฐ์*. สุราษฎร์ธานี: คณะธรรมทานไชยา.
- พุทธทาสภิกขุ. (2533). *ปณิธานของพุทธทาสภิกขุ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.
- พุทธทาสภิกขุ. (2516). *พุทธทาสภิกขุ*. กรุงเทพมหานคร: การพิมพ์พระนคร.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (ม.ป.ป.). *กระบวนการพัฒนาปัญญา*. เข้าถึงได้จาก <https://www.kmutt.ac.th>
- สุรพล ไกรสรารุฒิ. (2557). *ชีวิตคิดปัญญา*. กรุงเทพฯ: ธรรมสถานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสฐียร โกเศศ. (2515). *เล่าเรื่องไตรภูมิ*. พระนครศรีอยุธยา: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส. (2537). *ปฐมสมโพธิกถา (ฉบับกรมการศาสนา)*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สหธรรมิก จำกัด.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. (2541). *พุทธประวัติ (เล่ม 1)*.
กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

Tripdeedee. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลแสงบุญ เนปาล*. เข้าถึงได้จาก <http://www.tripdeedee.com>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ภาพขณะปฏิบัติงาน

ภาพไปส่งลูกค้าออกทัวร์ที่สนามบิน
 ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ภาพออกทัวร์ในประเทศโปรแกรมปิดทองฝังลูกนิมิต
ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ภาพให้ข้อมูลโปรแกรมทัวร์กับลูกค้าทางโทรศัพท์
ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ภาพล่องเรือชมอารยธรรมสองฝั่งแม่น้ำคงคา (อินเดีย)

ที่มา: บริษัทธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ภาพอิติปตนมฤคทายวัน สารนาถ (อินเดีย)

ที่มา: บริษัทธรรมหรรษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ภาพปรินิพพานสถูป สถานที่ปรินิพพาน กุสินารา (อินเดีย)

ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ภาพลุมพินี สถานที่ประสูติ (เนปาล)

ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แทรเวล จำกัด

ภาพเจดีย์ชเวดากอง(พม่า)
ที่มา: บริษัทธรรมहरษาทัวร์ แอนด์ แพรวเวด จำกัด

ภาคผนวก ข
บทความวิชาการ

ภาคผนวก ค

โปสเตอร์

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ-นามสกุล นายชิวิน ขอนจันทร์
รหัสนักศึกษา 5604400235
คณะ ศิลปศาสตร์
สาขาวิชา การโรงแรมและการท่องเที่ยว
ที่อยู่ 632/133 ซ. ชนนันท์ แขวงอรุณอมรินทร์
เขต บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700